

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 30, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 10, EGY HÓRA 3
PENGŐ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTROZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜL-
FÖLDRE A KÉTSZERESE. — MEGJELNIK HÉTFO KIVÉTELEVEL MINDEN NAP.
KIADÓK: HEGEDŰS ÉS SÁNDOR IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM:
10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-
HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓHIVA-
TAL ÉS KÖLCSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM TELEFONSZÁM: 575.

DEBRECEN, JUNIUS 1.

PÉNTEK

XXVI. ÉVFOLYAM 123. SZÁM.

A független polgári párt indítványai a törvényhatósági bizottság előtt

Mélyreható viták az egyes kérdéseknél — Választások — A Hatvan uccai
benzinkut — Erélyesen megtámadta a független polgári párt a bandérium
körüli történeteket

Debrecen város törvényhatósági bizottsága csütörtökön délelőtt tartotta meg közgyűlését, amelyet tekintettel arra, hogy három választás is szerepelt a tárgysorozaton, a déli órákig nem tudtak befejezni s így azt délután is folytatták. Mint minden közgyűlésen, amióta a Független Polgári Párt bevonult a törvényhatóság életébe, most is beigazolást nyert, hogy a párt tagjai új levegőt, új vérkeringést vittek a közgyűlésbe és a közügyek terén és íránt fel tudták kelteni az érdeklődést az elvénhdett közgyűlési tepsedtségébe is. A Független Polgári Párt vezetési és tagjai nemcsak a tárgysorozatba vett ügyek tárgyalásainál végeztek derekas munkát tárgyalagos, közérdekű felszólalásaikkal, hanem önálló indítványokkal sok igen fontos kérdést hoztak szónyegre.

A közgyűlésre már jóval 9 óra előtt gyűlekezni kezdtek a bizottsági tagok s mire a megnyitásra kitűzött idő elkövetkezett, szufolt csoportok alakultak ki úgy a közgyűlési teremben, mint a mellétele levő szobában. A beszélgetés mindenütt két téma körül forgott: az egyik a műszaki ügyosztálynál történt változás, a másik a választások, hiszen főként ez volt az oka annak, hogy közgyűlési tagok ilyen nagy számban jeventek meg. A korteskedés állandóan folyt s még az ülés megnyitása után is benn a teremben osztogatták a szavazócédulákat.

A közgyűlést negyed 10 órakor nyitotta meg dr. Hadházy Zsigmond főispán.

Harcolni kell a munkásságért is

Mindjárt a tárgysorozat első pontjánál váratlanul hosszú vita fejlődött ki. Csűrös Ferenc tanácsnok terjesztette elő a belügyminiszternek azt a leiratát, amely szerint a törvényhatósági bizottságnak azt a határozatát, hogy

a munkás dalosversenyre 3000 pengő támogatást szavazott meg, nem hagyja jóvá.

A tanács a jog- és pénzügyi bizottsággal egyetértően javasolta, hogy a közgyűlés tartsa fenn eredeti határozatát. Márk Endre a javaslatot elfogadja, de úgy van értesítve, hogy a dalosverseny résztvevői elvtársaknak titulálták egymást. Még nem tanulták meg, hogy 1918 már elmúlt.

Czimer Lajos: A 2000 dalos fogadtatása méltó volt Debrecenhez. A polgármester ur az üdvözléssel megmutatta, hogy megértette azt a kulturmunkát, amit a dalosok kifejtettek. Nagyon szerette volna a tanácsot is ott látni a polgármester mellett. Hogy elvtársaknak szólították egymást a dalosok, az mind egy. (Nagy zaj a jobboldalon.)

Félegyházy János hangja hallatszik ki a kiáltásból: Nem mindegy! Ez a felforgatást jelenti!

Czimer Lajos: A dalosok méltóan viselkedtek és semmi okot nem adtak arra, hogy itt kifogásolják a magatartásukat. A mult közgyűlésen egyhanguan szavazták meg a támogatást;

az politika, hogy a belügyminiszter nem engedte meg a kiutalást.

A javaslatot elfogadja.

Macsata a József: Nem fogadhat el

olyan dolgot, ami a társadalom egyes osztályainak az érdekeit szolgálja. Ellenlége minden nemzetköziségnek, különösen akkor, ha az nemcsak gazdasági, hanem politikai nemzetköziséget is hirdet. A dalos verseny a szakszervezetek egésze alatt folyt le, ezért nem fogadja el a tanács javaslatát.

Hegymegi Kiss Pál: Az osztályoknak lehetnek olyan törekvései, amelyeket amíg a nemzeti érzésbe, vagy az erkölcsi érületbe nem ütökzenk bele, a közületnek támogatni kell. Harcolni kell az iparosokért, a gazdákért és a kereskedőkért és

harcolni kell a munkásságért is.

Ha keresztényszocialista munkások jönnek dalosversenyt tartani, azokat is támogatni kell. A dal a legnemesebb érzések kifejezője, az emberben az ideálist szolgálja.

A kormány nem jár el helyesen, amikor a munkásságot ilyen nemestörkevéseiben nem támogatja.

Helyesnek tartja, hogy a polgármester üdvözölte a dalosokat, mert Debrecen vendégszerető város és mi nem nézzük, hogy valaki milyen osztályhoz, vagy felekezethez tartozik. (Ugy van!) A magyar dal szolgálata nemzeti érdek, ezért a javaslatot elfogadja.

Bihary Gábor (Kékosz): Hogy milyen megszólításról illették egymást a dalosok, azt teljesen jelentéktelenségnek tartja akkor, amikor

megérkezésiükkor együtt énekeltek a Himnuszot. (A polgármester életlen bólogat.) Aki ezt teszi, van olyan hazafi, mint az, aki itt ellenük beszél.

Macsata József: A szakszervezetek hoztak ide politikát, nem mi.

Czimer Lajos: Macsatának ez a felszólalása egyáltalán nem szolgálja az együttműködést.

A közgyűlés nagy többsége végül is elfogadta a tanács javaslatát.

A közgyűlés fentartja az új szabályozási vonalat a Szabó Kálmán uccán

A tanács javasolta, hogy a közgyűlés a Szabó Kálmán ucca vonalának megállapítására vonatkozóan tartsa fenn az eredeti szabályozási tervvel szemben a könnyítéseket engedélyező határozatát, a belügyminiszter leiratával szemben is.

Erdős József dr. Az indokolásba kéri felvenni, hogy amikor 16 évvel ezelőtt kihasították az uccát, tekintetbe vették ezeket a szempontokat.

Hegymegi Kiss Pál: Egy esomé szegény ember építeni akar ott s ezekkel a dolgokkal a miniszter elhuzza a dolgot. A szabályozási vonal megállapítása különben is autonom joga a városnak.

A közgyűlés egyhanguan elfogadta a tanács javaslatát.

A műszaki tisztai és segédtszti állás betöltése

Nagy érdeklődés közben áttértek ezután a választásokra. Először egy műszaki tisztai állást töltöttek be. A kijelölő bizottság Némethy Sándort, Károlyi

Sándort, Rác Imrét és Stieber Józsefet jelölte. Mivel a felkiáltásokból megítélhetőleg a közgyűlés hangulata épen nem volt egységes, a főispán kinevezte a két szavazatszedő küldöttséget.

A szavazás eredménye szerint a két szavazatszedő küldöttségéknél leadtak 126 szavazatot, ebből 1 szavazat érvénytelen volt. A leadott szavazatokból Stieber József 45, Károlyi Sándor 43, Némethy Sándor 35 és Rác Imre 7 szavazatot kapott s így

Stieber József lett megválasztott műszaki tiszt.

Az ő megválasztásával megüresedett műszaki segédtszti állásra szintén elrendelte a főispán a szavazást. A két szavazatszedő küldöttségéknél leadott 141 szavazat közül 12 érvénytelen volt. A leadott szavazatok közül kapott Károlyi Sándor 68, Némethy Sándor 51, Rác Imre 10 szavazatot s így a műszaki segédtszti állásra Károlyi Sándort választották meg.

Betöltik a városgazdai állást

A városgazdai állás betöltésénél még csak fokozódott az izgalom és a kortes-

A független polgári párt hét önálló indítványa

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző terjesztette elő a független polgári pártnak azt az indítványát, hogy írjon fel a kormányhoz a belügyminiszternek és a pénzügyminiszternek az ellen a politikája ellen, hogy az *önkormányzatokra folyton nagyobb és nagyobb, újabb és újabb terheket rónak, holott az államháztartás felesleggel dolgozik.* A tanács maga is kívánatosnak tartja egy összefoglaló felirat elküldését, épen azért javasolta, hogy adják vissza az indítványt a tanácsnak, hogy az a következő közgyűlésre javaslatot terjeszthesse elő.

Hegymegi Kiss Pál: A tanács javaslatát elfogadja. Hangoztatja, hogy az *önálló indítványban nem szabad politikumot keresni, ez a magyar városok utolsó seveltyüldtása,* hogy szüntessék meg a jelenlegi rendszert. Ha a rendőrségi hozzájárulást például kivetik Debrecenre, ez több, mint 10 százalék pótdadót jelent.

Vásáry István dr. főjegyző: 17 százalékot!

Hegymegi Kiss Pál: Lehetetlen, hogy amikor az állam háztartásában rendkívül nagy felesleggel mutatkoznak, ugyanakkor az önkormányzatokat a legelviselhetőbb terhekkel sújtják.

Macsata József: Ugy van! (Helyeslés minden oldalán.)

Hegymegi Kiss Pál: Ismétli, hogy ében a javaslatban nincsen politikum, ez segélykiáltás. (Általános helyeslés.)

A közgyűlés egyhanguan elfogadta a tanács javaslatát.

A kertészek ügye

A független polgári pártnak a Tégláskert, Boldogfalvakert és Vargakert hiányainak megszüntetésére vonatkozó önálló indítványát dr. Vida Szűts Imre főmérnök ismertette. Javasolta, hogy azokat a részeket, amelyek emek a közgyűlésnek a tárgysorozatán nem szere-

kedés. A főispán a kijelölő bizottságba a maga részéről Sz. Kun Bélát, Somossy Lászlót és Steinfeld Istvánt delegálta, dr. Vászary István polgármester helyettes főjegyző pedig azt javasolta, hogy a közgyűlés Versényi Tibort, dr. Debreczeny Barnát és Poroszlav Lászlót küldje ki.

Hegymegi Kiss Pál: Ezekben a kérdésekben mi nem foglaltunk állást, tisztán azt akarjuk, hogy a legkívívottabb emberek kerüljenek be. A kijelölő bizottságba épen ezért a közgyűlés részéről méltóztassanak gazdaképzettséggel bíró tagokat kiküldeni. Ajánlja Zöld József tanácsnokot, Surgoth Jenő gazdasági főtanácsost és Jóna János. Tizennégy pályázó van, azt várjuk, hogy legalább az első három helyen a leginkább szakképzettek jelöljék. (Helyeslés.)

Vászary István dr. főjegyző hozzájárul a javaslathoz és a kijelölő bizottságot aszerint alakítja meg.

A kijelölő választmány jelölése sorrend szerint a következő volt: Baltazár János, Kneizel Hedliska Andor, Szarukán Kálmán, ij. Magyar Ferenc, Mike János, Harsányi Béla, Molnár István, Németh István, Goöz Lajos, Vargha László, ij. Vámosy Mihály.

A szavazás eredménye szerint a két szavazatszedő küldöttségéknél leadtak 155 szavazatot, ebből 4 érvénytelen. Összesen kapott Szarukán Kálmán 61, Baltazár János 54, Molnár István 16, Goöz Lajos 8, Vargha László 4, ij. Magyar Ferenc 3, Mike János 2 szavazatot

A városgazdai állásra ezek szerint Szarukán Kálmánt választották meg.

pelnek adják ki a tanácsnak, javaslatként végett.

Hegymegi Kiss Pál: Most már megindul a külsőségi akció és reméljük, hogy a tanács megtesz mindent, amit lehet. Kéri, hogy a Ghillányi ucca sarkán létesítendő repülőhíd ügyét is adják ki a tanácsnak javaslatként végett.

A közgyűlés így fogadta el a tanács javaslatát.

Nagy vita a Hatvan uccai benzinkut engedélyezése körül

Az egyházi bérpalota előtt létesített benzinkut ügyében a független polgári párt önálló indítványát és a református egyházközség felelőszését együtt tárgyalta a közgyűlés.

Vass Károly dr. tanácsnok javasolta, hogy mivel sem forgalmi akadály, sem tűzveszély nincs a benzinkut miatt, a felelőszést utasítsák el. A Hatvan ucca 16 méter 13 centiméter széles, tehát nincs forgalmi akadály.

Hegymegi Kiss Pál: A mérnök ur mérése szerint 10 méter a villamossintól.

Barna László dr.: A benzinkut építését már megkezdték a tanács engedélyező határozata előtt. Igaz ez?

Hegymegi Kiss Pál: Ki jár ebben az ügyben a tanácsnok urnál? (Oriási zaj.)

Vass Károly dr. tanácsnok: *En nálam senki, mert nem én voltam az ügy előadója.*

Hegymegi Kiss Pál: Hát kicsoda?

Vass Károly dr. tanácsnok: A műszaki ügyosztály. (Általános zaj a terem minden oldalán.) A tanács engedélyező határozata tavaly december 9-ről van kelteve.

Hegymegi Kiss Pál: Meg volt hiva a helyszíni eljárásra az egyház képviselője?

Vass Károly dr. tanácsnok: Nem, közterületről van szó.

Hegymegi Kiss Pál: Igen? Nem rossz. Vass Károly dr. tanácsnok közben hosszasan kutat az akták között, a köz-

gyűlés tagjai állandóan zajongának.
Barna László dr.: Megállapítom, hogy a kérdésemre nem kaptam választ
Hudhász Zsigmond dr. főtiszt: Megkapja a bizottsági tag ur. csak hadd keresse ki az előadót.

Felkiáltások: Gyerünk tovább, majd kikeresi később.

Barna László dr.: Közérdek nem kívánja, hogy ott benzinkutat létesítsenek, hiszen 100 méterre van a másik benzinkutól. A kut egy méternyire van a járdától, nekimegy egy részeg softőr, feldönti, belelejt a pipáját és kész a szerencsétlenség. A tanács javaslatát nem fogadja el.

Hegymegi Kiss Pál: Ez az ügy egyik szomorú tünete annak a műszaki adminisztrációnak, ami Debrecenben van. Debrecenben egyik utcának sincsen olyan szerencsétlen torkolata, mint a Hatvan utcának, különösen, ha a postapalota felépill.

A villamosvágány közvetlenül ott megy a gyalogjáró mellett, ez már maga életveszélyes, másfelől most odateszik a benzinkutat a gyalogjáró mellé és így még inkább ki vannak téve az emberek az elgázolásnak. Közbiztonsági szempontból tehát nagyon aggályos a benzinkut, mert esetleges robbanás a bérpalotában nagy embertömegeket veszélyeztet. Tagadom, hogy a fővárosban ilyen lelkiismeretlenül ilyen helyre benzinkutat engedélyeznének. Akárhonnan felállítva a benzinkut, a háztulajdonosokat meg kellett volna kérdezni előbb. Súlyos dolog, hogy úgy veszem ki: a benzinkut felállítására előbb történt, mint az engedélyezés. Kik azok, akik ilyen el tudnak érni? Kiknek az érdekei voltak olyan sürögősek? Nem tudom, hogy Bleyer ur micsoda csodatévő hatalom, hogy egy szavára ilyenek létesülnek, ilyen veszedelmes helyen. Javasolja, hogy a közgyűlés állapítsa meg, hogy közterületen ilyen veszedelmes helyen benzinkut nem állítható fel.

Fényes Jenő dr.: A benzinkut ipartelep, tehát meg kellett volna hallgatni minden érdekeltet. Az a szempont is itt van, hogy a benzinkutnál éjjel benzint felvevő motorkerékpárok és az autók olyan pulogtatást visznek véghez, hogy a bérházban nem tudnak aludni. Budapesten bizonyos utcákban az is meg van határozva, hogy a motorkerékpárok éjjel milyen órákban közlekedhetnek, nálunk ellenben odaállítják a benzinkutakat a legnagyobb bérházak fölébe. Ez lehetetlen állapot. (Helyeslés.)

Vass Károly dr. tanácsnok: A helyszíni szemle november 24-én volt. Azt, hogy mikor épült a benzinkut, az iratokból nem tudom megállapítani, de územbe helyezése bizonyos. (Zajos ellentmondások.) Telepengedélyezési eljárás alá a benzinkut nem tartozik.

A független polgári párt névszerinti szavazást kért, aminek eredményeképpen a közgyűlés 53 szóval 33 szó ellenében a tanács elutasító javaslatát fogadta el.

Hegymegi Kiss Pál: Éljen Bleyer Andor!

A nyirbátori vasut sinjei

Vargha Elemér tb. főjegyző: Terjesztette elő a független polgári pártnak azt az önálló indítványát, hogy a Salétrom utcáról és a Nyugati utcáról a nyirbátori vasut sinjeit helyezték ki. A tanács javasolja, hogy az indítványt adják ki neki, majd tárgyalásokat folytassanak a vasúttal és a jövő közgyűlésre javaslatot terjesszék elő.

A közgyűlés ezt egyhanguan elfogadta.

Kiegészítik a szennyvízszűrőtelepi gazdaságot

A független polgári párt önálló indítványt terjesztett elő arra vonatkozóan, hogy a szennyvízszűrőtelepet és a vele kapcsolatos gazdaságot a közgyűlés bizottsággal vizsgálta meg. **Zöld József tanácsnok** szerint ez felesleges, mert egy tizenegy tagú bizottság és egy albizottság működik a szennyvízszűrőtelepnél. Javasolta ellenben, hogy

a tizenegy tagú bizottságot egészítsék ki **Deák Istvánnal.** A közgyűlés ezt egyhanguan elfogadta.

Újból felír a város a moziengedély ügyében.

A független polgári párt indítványozta, hogy a közgyűlés ismét írjon fel a kormányhoz, sürgetve a város részére a moziengedély kiadását. **Csűrös Ferenc dr. tanácsnok** ezt a feliratot javasolta.

Hegymegi Kiss Pál: Egyben mondjuk ki azt is, hogy közterületet más mozinak rendelkezésére a város nem ad.

Magoss György dr. polgármester: Ezt kimondhatjuk, helyes.

A közgyűlés így is fogadta el az önálló indítványt.

A külsőségek és tanyák egészségügyi

Vásáry István dr. főjegyző: Terjesztette elő ezután a tanács javaslatát a népiéleti miniszter ismeretes rendelete folytán a külsőségek egészségügyi állapotának javítása érdekében. A tanács javasolta, hogy a kerületi tisztviselők közlöl az ujonnan megválasztottakat

kötelezzék a kerületükben a szabályrendeletben kijelölt helyen való lakásra.

továbbá, hogy a tisztviselők kötelesek legyenek hetenként két rendelőt tartani a külsőségekben, a népiéleti minisztert pedig keressék meg, hogy a munkaspénztári orvosokat kötelezze a külsőségekben való lakásra. Javasolja továbbá a tanács, hogy három külsőségi szülészeti részére az iskolák mellett egy szoba konyhás lakást építtessen a város.

Mocsáry László: Kötelességünk lenne a távolabb lakókra is gondolni, hiszen a tanyákban 16.000 ember él. A lakosság itt helyenként igen sűrű, nem lehetne-e tehát legalább is a keleti és a nyugati részen egy-egy központot létesíteni, orvosos, gyógyszerházzal, szülészeti részre és az iskola körül? Mondjuk, az Ondódon és a Halápon. Annyit kér, hogy legalább szülészeti lakást építsenek az Ondódon és a Halápon, orvosi rendelővel, ahová hetenként kétszer menjen ki az orvos rendelni. Mert

ha a fejéket beszélni tudnának, szörnyű dolgokat mondanának el arról, hogy pusztul a tanyai nép az orvosi kezelés hiánya miatt.

A javaslatot egyébként elfogadja.

Vásáry István dr. főjegyző: A törvényhatóság már 60 katasztrális hold földet adott a református egyháznak két tanyai lelkesítés céljára. Ezen a két helyen létesülhetne aztán a tanyai központ, ahol az általános közigazgatási központ is lenne.

A közgyűlés a tanács javaslatát egyhanguan elfogadta.

Sürgős a vagyonleltározás

A vagyonleltározási munkálatok sürgős elvégzése érdekében a tanács három új munkakör beállítását javasolja, 7500 pengő póthitel igénybevitelével.

Fényes Jenő dr., Vargha Elemér tb. főjegyző, Vásáry István dr. főjegyző, Hegymegi Kiss Pál, Macsata József és Csáky János hozzászólása után a közgyűlés a tanács javaslatát elfogadta azaz, hogy lehetőleg B listákat alkalmazzanak.

A városi zeneiskola fuvós tanzakának fentartására a város 2000 pengő államsegélyt kér a kultuszminisztertől.

Megszavazza a közgyűlés a dalosverseny segélyét.

Balla Bertalan dr. tanácsnok terjesztette elő ezután a jövő évi debreceni országos dalosverseny ügyét. Erre a közgyűlés 8000 pengőt már megszavazott, most még 15.600 pengőt kérnek, mert ennyire tehető az összeg költség.

A tanács kéri az összeg megszavazását, a dalosverseny nagy nemzeti és kulturális jelentőségére tekintettel.

Szabó Ferenc dr.: Elvileg nincs kifogása a megszavazás ellen, csak azt kéri, hogy három tagot küldjön ki a közgyűlés a tanács mellé, akik takarékosági szempontokat érvényesítsenek a rendezőség mellett.

Ezt elfogadták **s Deák Istvánt, Balog Istvánt és dr. Erdős Józsefet** küldték ki a közgyűlés részéről.

A közlekedési adóról szóló miniszteri leiratnál **dr. Fényes Jenő és Hegymegi Kiss Pál** azt kívánták, hogy hívják fel a Helyi Vasutat, hogy a villamos kalauzokat lássa el megfelelő aprópénzzel. Ezt elfogadták.

Gázüzem fejlesztés a gázárak fel-emelésével.

A gázüzem fejlesztéséről szóló tanácsi javaslatot **dr. Jóó István tb. aljegyző** terjesztette elő. A javaslat az, hogy a világitási vállalat hitelezéssel kötné be a házakba a gázvezetéket, amelynek fele bekötési költségét a tulajdonos törlesztené, felét pedig a lakók vállalnák olyan módon, hogy az ilyen házakban

A délutáni közgyűlés

Délután 4 órakor gyér érdeklődés mellett folytatta a városi közgyűlés a tárgyalást. Az ellenzék sorai megteltek, a baloldali rész, ahol a gazdák ülnek, üres.

Vita nélkül fogadják el az előterjesztést, hogy az építési szabályrendelet módosítását véleményezés végett kiadják a kereskedelmi és iparkamarának.

Megtisztítják a vízvezetékek vizét

A debreceni vízvezetéki víz mangántalanítása ügyében tett tanácsi javaslatnál kiderül, hogy a városnak 533.000 pengőbe kerül a víz tisztítása. A népiéleti miniszter javaslata szerint a **Kurucz cégnél** rendelik meg a szükséges berendezéseket.

Hegymegi Kiss Pál: Sürgeti a beruházásokat. Szeretné megtudni, hogy

szükséges-e a víz vas- és mangántalanítása.

Rimanóczy Béla világitási vállalati igazgató: A tisztviselő ur sürgette elsősorban a mangántalanítást, mert szerinte a víz még fürdésre sem kívánatos, semhogy ivásra lenne az. A népiéleti miniszter megbízottja is megállapította, hogy a víz tisztításra szorul. Ez ugyan nem emeli a vízfogyasztást, de azt teszi lehetővé, hogy jó vizet adjunk. A kérdés elől nem lehet elzárkózni.

A felvilágosítás után a közgyűlés hozzászólás nélkül elfogadta a tanács javaslatát.

Sir Harmsworth adomány

Csűrös Ferenc kulturtanácsnok bejelentette, hogy

Harmsworth képviselő 20.000 pengőt juttatott a város szegényei számára.

Dr. Fényes Jenő kéri, hogy a pénzt csakugyan arra szorultaknak adják. Azt szeretné, ha a jótékonyasági egyletek elnököt is bevonnák a szétosztás munkájába.

Dr. Csűrös Ferenc: A város szegénykatasztere pontos helyszíni felvételek alapján már elkészült s ez sokkal nagyobb garancia mindennél, hogy a pénz a rászorultaknak jut.

A város megcsináltatja a lovasnapokra a bandérium ruháját

Ezután a lovasnapokra kiállítandó bandérium ruháinak ügyére került a sor. A Gazdasági Egyesület kérte a város, hogy a debreceni gazdák fiából alakítandó díszbandérium számára 6275 pengő költséggel 25 díszruhát csináltasson. A tanács javasolta, hogy

a ruhákat csináltassa meg a város, de a lovasnapok után szedje be és hasonló alkalmakra tartsa meg,

valamint, hogy a bandérium ne a Gazdasági Egyesület, hanem Debrecen város bandériuma legyen.

A Debreceni Független Újságot példányonként vásároló 123. számú szolvény
 25 egymásután következő bármely számmal kezdődő szolvény és
1 pengő lefizetése ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság **KOLCSONKÖNYVTÁRÁT.**

a gáz kölméterenkint 2 fillérrel drágább lenne.

A világitási vállalat ezenkívül gáztűzhelyeket is bérbeadna.

Markovits Elemér dr.: Nem értem, ugy akarnak kedvet csinálni a gázfogyasztóknak, hogy felemelik a gáz árát? (Derültség.) A multkor már ígéretet kaptunk, a gázárak leszállítására és most ilyen előterjesztéssel jön a tanács.

A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát s ezután a főtisztárbébidőre megszakítva a közgyűlést, a folytatását délután 4 órára tűzte ki.

Hegymegi Kiss Pál: Ebben a félesztendőben rengeteg ilyen kiadása volt a városnak, a kiadások egy összegben már igazán sokra mennek. A jövőre nézve utasítsa a közgyűlés a tanácsot, hogy ebben a félyben semmi olyan célra póthittel ne kérjen, ami nem áll szorosán közigazgatási ténykedéssel kapcsolatban. Kiírta a láda, aki akar valamit a város segítségével csinálni Debrecenben, csinálja egy féllesztendő mulva.

Amikor ezzel az ügygel a mi pártunkhoz jöttek, elsősorban azt kértük, hogy a bandériumban ne a gazdatársadalom egy rétege szerepeljen.

Visszautasítjuk azt az embermarást, amely mégis megindult erre azok részéről, akik a városhoz a kérést intézték, azok ellen, akik a kérés teljesítésébe elveik ellenére lojalitásból mentek bele.

A debreceni gazdák között sem vagyoni különbséget, sem olyant, hogy kinek születtek itt a szülei, kinek Balmazújvárosban, nem lehet tenni. Lehet csak egyedül a becsülési szempontjaiból.

Macsata József azt fejtegeti, hogy amikor a vasutas munkások énekkarának idegenben való szereplése egyenruha kellett, megvettek az énekkar tagjai maguk. Amikor pedig a vasutas munkások fuvószenekarát egyenruhába kellett öltöztetni, a vasutasok összeadták a szükséges 40 milliót. Egyik esetben sem fordultak azonban a városhoz.

Ha a gazdatársadalom ki akart tenni magáért, magának kellett volna kiállítani a bandériumot,

akkor aztán önérzettel a mellére ültett volna.

Dr. Fényes Jenő: Nem várta volna azt a díszruhában megjelenő uraktól, hogy a városnak a számlájára csináltatják meg a ruhát. Ha van is közöttük szegényebb, a többi lehetőségnek kellett volna vállalni a terhet.

Aki valami ünnepélyen ki akar tenni magáért, nem szabad elfogadnia annak a városnak a segélyét, amely, — mint a közgyűlésen számtalanszor elmondták, — igen súlyos helyzetben van.

Olyan precedens ez, amelynek keresztülvítele nem helyesülhet s amelyre példa még nem volt.

Hegymegi Kiss Pál: A helyzet az, hogy a Gazdasági Egyesület a városhoz fordult, mert nem tudta feladatát teljesíteni. Amikor lojalitásból mindenben beleegyeztek, de kikötötték, hogy a bandérium a városé legyen, éppen az említett egyesület vezetőjének részéről

olyan embermaró nyilatkozatok jelentek meg, hogy a jobb érzésű gazdaijjak visszahúzódtak az egész ügytől.

De még azelőtt történt, hogy nem vet-

Harisnyaház!

ANGOL TENNISZ PULLOVER P 13-80,
EXTRA SELYEMHARISNYÁK
MINDEN SZINARNYALATBAN

Telefon 11-72

EREDETI ANGOL TENNISNADRÁGOK,
FRESKÓK, HOCHSOMMER KEL-
MÉK ÓRIÁSI VÁLASZTÉKBAN

MOSKOVITS JÓZSEF

Piac ucca 41

Uri szabóság!

tek fel valakit a banderumba azzal az indoklással, hogy apja kilépett a Gazdasági Egyesületből.

Bihary Gábor: Bár a pártom lojalitásból megszavazza az összeget, én nem járulok hozzá, mert a városnak ugyanis rengeteg adóssága van. Ezt nemcsak én mondom, hanem mondja gróf Bethlen István miniszterelnök is, tehát már ketten vagyunk, akik mondják. Már pedig nekünk kettőnknek van anynyi eszünk, mint itt egy embernek. Amíg látok rokkantakat, akiknek egyetlen féllábára nincs csizma, addig ilyen kiadáshoz nem járulok hozzá. Ruházzanak fel ebből a pénzből 500 szegény gyerekre, vagy vegyenek 100 puskát, — hogy legyen mivel nekimenni az oláhnak. De ilyen célra nincs pénz.

A közgyűlés elfogadta a tanács javaslatát, majd dr. Vásáry István, dr. Magoss György felvilágosításai után Hegyemegi Kiss Pálnak azt az indítványát, hogy

egy félévig semmi ünnepélyen ne vegyen részt a város, odamódosította, hogy kivételt csak a külpolitikái, vagy nemzeti érdekekből fontos fogadtatások képeznek.

A közgyűlés 7 órakor ért véget.

Zivatáros idő

A Meteorológiai Intézet jelenti: A Norvégia és Grönland között a Jeges-tengeren tartózkodó és a brit szigetekig lenyúló légnomási maximum Európa északnyugati részein hűvös időjárást okozott. A lehülés kiterjedt Angliára és Németország nyugati részeire is. A dél-oroszországi alacsony nyomású terület Középeurópa felé süllyesztette a légnomást.

Hazánkban a hőmérséklet tegnap közel normális értékére emelkedett. Az idő meglehetősen derült és száraz volt.

Déli hőmérséklet Budapesten 23 C fok. Később hősüllyedés valószínű.

Jóslat: Helyenként zivatáros esők.

Gyermekelőadás

a Tanítók Háza javára

A hajdumegyei tanítók „Gönczy” egyesülete a Debrecenben létesítendő „Tanítók Háza” javára június 1-én délután 5 órakor az „Arany Bika” disztermében gyermek előadást rendez.

A műsor a következő: 1. Híszek egy Istenben... Előadja: Nedusek Márta, a siketnéma intézet varrónak. I. é. növendéke. 2. Prológ. Előadja: Siposs Mártha IV. o. t. 3. Énekel: a Mikepércsi uti állami iskola vegyeskara. Vezető Bakk Béla áll. tanító. 4. Magyar miatyánk. Elmondja: Siposs Mártha IV. o. t. 5. Ólom katonák. Előadják a pallagi állami iskola növendékei. Rendező: Kovács Ilona áll. tanítónő. 6. Földrajz az V-ik osztályban.

Irtá: Zsapka Kálmán. Szavalja: Bertha István róm. kath. isk. III. o. t. 7. Hegedűl: Gavallér Béla gyakorló isk. IV. o. t. 8. Régi játék táncok. Bemutatják a gyak. isk. növendékei. Rendező: Nánay Béláné gyak. isk. vezető. 9. Kófa. (Vig jelenet.) Előadják a köntösgáti állami iskola növendékei. Rendező: Vargha Sándor áll. isk. tan. 10. Torna gyakorlatok. Bemutatják a Fűvészkert uccai ref. iskola növendékei. Vezető: Giday András ref. tanító. 11. Szájharmónikán játszik: Ujfalu József gyak. isk. II. o. t. 12. Előkelő utas. Irtá: Zilahi. Előadják a Fűvészkert uccai ref. isk. növendékei. Rendező: Giday András ref. t. 13. Fátolytánc élőképpel. — Bemutatják a MÁV műhelytelepi iskola növendékei. Rendező: özv. Guthy Istvánné áll. tanítónő. 14. Énekel: a MÁV műhelytelepi iskola vegyeskara. Karmester: Pálfi Lajos áll. isk. tanító.

Belépőjegy 1 P. Allóhely és gyermekjegy 50 fillér. Június 1-én délután fél 3 órakor kizárólag népiszkolai tanulóknak külön előadás. Belépőjegy 20 fillér. — Felülfizetéseket a jótékony célra köszönettel fogadják. Jegy a tanítótestületek tagjainál váltható.

Megkezdték az öregségi, rokkantsági, özvegyesség és árvaság esetére szóló biztosítási javaslat tárgyalását

Budapest, május 31. A képviselőház mai ülését fél 11 órakor nyitotta meg Zsitvay Tibor elnök, aki elsősorban bemutatta Harmsworth képviselő közszólását.

Néhány felszólalás után a Ház harmadszori olvasásában is elfogadta az approprációs javaslatot.

Az előadó betérjesztette ezután és ismertette az öregségi, rokkantsági, özvegyesség esetére szóló biztosítási tör-

vényjavaslatot.

Kéty Anna kéri a biztosításnak a mezőgazdasági munkásokra való kiterjesztését. A korhatár leszállítását követeli. Az özvegyi nyugdíjára és az árvaságra felemelést kéri. A javaslatot csak kezdetnek tekinti s a szociáldemokrata pártot nem elégti ki.

A szentkorona őrzésére vonatkozó javaslat betérjesztése után az ülés 2 órakor véget ért.

Avárosi tanács makacsul elzárkózik a városi nyomda üzemébe való betekintés megengedése elől

Kilencven kérdést akar intézni a független polgári párt a nyomda kapcsán — Fiktív tétel a Speyer kölcson ügyében — A közgyűlési többség napirendre tért a betekintést kérő indítvány felett

A városi közgyűlés elé tudvalevően a Független Polgári Párt önálló indítványt terjesztett, amelyben azt kérte, hogy a városi nyomda üzemébe betekintést nyerhessenek a törvényhatósági bizottsági tagok. A pártnak ezzel az indítvánnyal az volt a célja, hogy annak az egészségtelen állapotnak, amelyet a kereskedelem, ipar s a közgazdaság életében egy ilyen „közüzem” fentartása okoz, minden kórokozó bacillust megismerje és egyben rámutathasson arra, hogy a nagy garral fényes üzletnek feltüntetett vállalat betegségeit megismerhesse és nyilvánosságra hozza, a könyvelési büvészkedést leleplezze és végeredményében kiharcolja a kormány részéről is hangzatosabb cél elérését, hogy az ugynevezett közüzemeket „le kell építeni”, a maguk közüzemi jellegének megfelelő keretek közé szorítani s az ezek fejlesztésére, fentartására fordított horribilis nagy összegeket más szociális és közegészségügyi célok szolgálatába állítani. Megállapítható, hogy a közgyűlés hangulatán érezhető volt az, hogy igazat ad a közgyűlés a kisebbség törekvésének, de hát csak természetes, hogy a városi többség még is csak a városi tanács nyakas elzárkózása mellé állott a szavazásnál.

Egyébként izgalmas vitát eredményezett a Független Polgári Pártnak az az indítványa, hogy

utasítsa a közgyűlés a városi nyomda vezetését, hogy a nyomda üzemének vitelét a törvényhatósági bizottság érdeklődő tagjaival ismeresse meg és a szükséges felvilágosításokat adja meg.

Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok szerint ebben az ügyben a közgyűlés már januárban bizonyos mértékben állást foglalt, amikor afelett az önálló indítvány felett, hogy a nyomda üzemének megvizsgálására küldjön ki bizottságot, napirendre tért. Ez a határozat felebevezés folytán a belügyminiszterhez került, aki még nem döntött. A tanács szerint nem volna tehát célszerű, hogy a belügyminiszter döntése előtt a közgyűlés állást foglaljon. A másik ok, amiért

a tanács napirendre tért javaslat az indítvány felett az, hogy a nyomda nem tisztán városi üzem, hanem fele részben a tiszántúli református egyházkerületé.

Fényes Jenő dr.: Mi csak a felét akarjuk megnézni. Elég az is! (Derültség.)

Csűrös Ferenc dr.: A közgyűlés egyedül ilyen intézkedést nem tehet,

a tanács tehát javasolja, hogy térjenek napirendre az indítvány felett.

Hegyemegi Kiss Pál: Ez olyan kérdés, ami mindig kísérteni fog és én nagyon szeretném, ha a törvényhatóság kebelében intéznék el. Nincs másról szó, mint hogy mi a városi nyomda üzemének vitelére kíváncsiak vagyunk. A törvényha-

tósági bizottság tagjai vagyunk s a gondjainkra bízott érdekek és értékek szempontjából is meg akarjuk ezt tenni, hiszen

a városnak legalább egy milliója benne fekszik a nyomdában.

Ez nem teljesen az az indítvány, mint a múltkor. Akkor vizsgálatot kértünk, ezt nem engedélyezték és mi a belügyminiszterhez fordultunk. A belügyminiszter — csodálatosképpen — még nem döntött a felebevezés kérdésében. Mőduünk lesz majd, hogy ezt a döntést a nyilvánosság előtt kiprovokáljuk, mert

a közvagyon legfőbb öre egy ilyen kérdést magasabb szempontokból fog mérlegelni.

A jelen esetben arról van szó, hogy amint megismertették velünk a villamos üzem és más városi üzemeket, mi szeretnénk megismerni a nyomdát is és szeretnénk a szükséges felvilágosításokat megkapni.

Ha a vállalatnak nincsen takarivalója, akkor ezt a kérést nem lehet elutasítani.

Ez nem szentség, nem tabu, hogy ne lehessen hozzányulni. (Helyeslés.) Ne tartsuk meg a folyton az egyházzal. Ha a nyomda kiadja az egyetemi tanár urak által írott könyveket, valamint az egyházi férfiakét és nyomja a város nyomtatványait, ez ellen nekünk nincsen kifogásunk, sőt örülünk, hogy a kollégium ilyen ösintézményét a város segít fenntartani. De

a könyvkereskedést, a könyvkötészetet, a vonalozó intézetet, az irkagyarat ebbe a konglomerátumba nem tudjuk beilleszteni.

Ugy tudom egyébként, hogy az egyházkerület már tartott vizsgálatot a nyomdánál és erre nem kért a várostól engedélyt. Ha erre neki joga volt,

joga van a városnak is, mert a nagy adósságokat képek a város felelősségére vették fel.

Nem kétkel, hogy az egyházkerületnek nincsen kifogása az ellen, hogy jövedelmezőség szempontjából megismerjük a vállalatot.

Ami a nyomdában benne fekszik, az a város vagyona is,

erről felvilágosítást akarunk. Nem szeretném ezt a kérdést kiljebb vinni, kérem tehát a tanácsot, hogy

tegye lehetővé a közgyűlés tagjainak pártkülönség nélkül a nyomda megtekintését s a kérdések intézését.

Az üzemvezető urak majd elbírálják azt, hogy mire adhatnak feleletet.

Ne méltóztassanak a tabu jellegét adni a városi nyomdának, mert ez súlyos és aggályos.

Látjuk, hogy ötven pengős jól megérdemelt jutalmakkal is idejönnek a nyomda

ügyében a közgyűlés elé, de arról, hogy a bizottság tagjai megtekinthessék a nyomdát, arról egyáltalán szó sem lehet. Most is változás állott be az üzem vezetésében, azt sem tudjuk, hogy ez belet-e jelentve. Kérem az önálló indítvány elfogadását.

Hegedüs Jenő dr.: Ez az indítvány elfogadás esetén nagyon veszedelmes precedenst jelentene. Az, hogy bárkinek joga legyen elmenni és felvilágosításokat kérni, ez lehetetlen állapotokat teremtené elvileg és gyakorlatilag is. Ez elvégre mégis csak üzleti vállalkozás és vannak olyan dolgok, amelyekről nem lehet mindenkinek felvilágosítást adni, mert az üzleti titok fogalma alá esik. Ha a közgyűlés ilyen határozatot hozna, tulépné a hatáskörét. Vagy joga van a törvényhatósági bizottság tagjának arra, hogy a nyomda üzemé iránt érdeklődjék és ott felvilágosításokat kérjen, vagy nincsen, de a közgyűlés általánosságban ilyen határozatot nem hozhat. Ez nagyon határozatlan és veszedelmes dolog.

Fényes Jenő dr.: Veszedelmes, igen!

Hegedüs Jenő dr.: Hogy a felügyelőbizottságot hívják fel arra, hogy felvilágosításokat adjon, az helyes és helyes az is, hogy bizottságot küldjenek ki a megvizsgálásra. De erre most itt nem térhetünk ki, mert az önálló indítvány másra vonatkozik, ennek a teljesítése pedig veszedelmes precedens lenne. A tanács javaslatát fogadja el.

Hegyemegi Kiss Pál: Én és társaim, törvényhatósági bizottsági tagok, engedélyt kértünk arra, hogy megtekintsük a nyomda üzemét. Hogy ezt megteheszük, ahhoz szükséges a törvényhatósági bizottság engedélye. A bizottság a kereteket megállapíthatja, de az is kétségtelenül az ő joga, hogy ezt az engedélyt megadja, mert a törvényhatósági bizottság képviseli a várost. Viszont: mint törvényhatósági bizottsági tag, meg akarom tekinteni a város egyik üzemét. Tessék nekem megmutatni azt a törvényszakaszt, melynek alapján én ezt meg nem tehetem.

Miért vagyok itt? Azért, hogy statisztáljak, vagy bőlinsak? (Nagy helyeslés.)

Nekünk meg van a törvényben biztosított interpellációs jogunk és kérдем,

kellemesebb lesz-e, ha mi feltezzük interpelláció formájában azt a 90 kérdést, amit a városi nyomdával kapcsolatosan intézni akarunk, a polgármesterhez, akinek erre kötelessége lesz felelni? Kellemesebb lesz, ha például feladjuk azt a kérdést, hogy miért kellett fiktív tételt beállítani a Speyer-kölcson ügyében? (Nagy mozgás és zaj.)

Helyes lesz ez? Nem helyesebb, ha a nyomdavállalat vezetőségére bízzák azt, hogy adja meg ezeket a felvilágosításokat? Mert ha az üzemvezető nem ad bizonyos felvilágosításokat, azokra a pontokra vonatkozóan még mindig meg lesz az interpellációs jogunk és alkalmunk.

Hegedüs Jenő dr.: Ismételt hangoztatja, hogy veszedelmes precedenst jelentene, ha minden bizottsági tagnak megadnák az engedélyt a nyomda üzemébe való betekintésre, már csak azért is, mert az egész üzemet megbénítaná, ha a bizottsági tagok egyenként mennének a nyomdavezetőhöz.

Macsata József: Lehetetlennek tartom magam is, hogy a közgyűlés engedélyt adjon minden bizottsági tagnak, hogy bármely időben megjelenhessenek a nyomdában és ott felvilágosítást kérhet.

Bizzuk meg ellenben Hegyemegi Kiss Pált és két társát, hogy vizsgálják meg a nyomda üzemét. (Nagy helyeslés.)

Ez elejét venné annak a gyanúnak is, ami felmerülhet azáltal, hogy a tanács és a vállalat nem enged a nyomdához nyulni. Kéri, hogy fogadják el az indítványát, mert ez elejét veszi a gyanúnak. (Ugy van! Ugy van!)

Fényes Jenő dr.: Arról az elvi állásponttól van szó, amit Hegedüs Jenő dr. szemben felvet, hogy üzleti titok belső viszonyban létezhet-e. A várost a törvényhatósági bizottság képviseli s amikor mi, akik a várost képviseljük, meg akarjuk nézni a nyomdát, fel lehet itt egyáltalán állítani az üzleti titok elvét?

A Margit strandfürdő nyitva van!

Melyik bizottsági tagról teszi fel azt valaki, hogy odamegy érdeklődni és az ott hallottakat és látottakat fel merné használni egy konkurrens cég érdekében?

Mi szörmentén akarjuk ezt a kérdést kezelni, éppen azért akarjuk a nyomda üzemét így megismerni. Nem úgy képzeljük ezt, hogy mindennap kimegy oda egy-két ember, hanem, ha elvileg elfogadja a közgyűlés az önálló indítványt, akkor a Macsata indítványa a gyakorlati kivitelre elfogadható.

Csáky János: A multkor, amikor itt tárgyaltuk a nyomda ügyét, az a kijelentés tétel, hogy a számvevőség most vizsgálja a nyomda ügyét és erről a vizsgálatról majd tájékoztatják a közgyűlést.

Eddig azonban ez nem történt meg.

Éppen azért hozzájárul, hogy megfelelő formában egy bizottságot küldjenek ki a nyomda üzemének a megvizsgálására. (Állandó nagy zaj.)

Ary Lajos főszámvevő: A zárószámadásban a nyomdára nézve minden felvilágosítás meg van adva. A mérleg teljesen megfelel a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek, fiktív tétel nincs benne.

Hegymegi Kiss Pál: Ezt majd bemutatom a főszámvevő urnak!

A főispán ezután szavazásra tette fel a kérdést s a közgyűlés többsége a tanács javaslatát fogadta el.

Leszedte a lakója feje felől a tetőt, mert a lakó nem akart kiköltözni

Juhász Ferenc debreceni házigazda a lakójának felmondott és mikor az nem akart kiköltözni a lakásból, leszedte a feje felől a tetőt és az eső így becsurgott a lakásba. A lakó azonban még ekkor sem költözött el, hanem feljelentette a házigazdáját, aki ellen lakásügyi kihágás miatt indult meg az eljárás. A rendőrbíró csütrötkön vonta felelősségre a házigazdát és mivel igazolást nyert, hogy tényleg leszedte a lakó feje felől a tetőt, elítélték 15 pengő pénzbüntetésre és az ítéletben kötelezték arra, hogy a tetőt hozassa rendbe úgy, hogy azon az eső többé ne eszorgoljon be.

Vasárnap lesz az öreg iparosok kitüntetése

Már hirt adtuk arról a lélekemelő ünnepségről, mely e hó 3-án, vasárnap délelőtt fog lezajlani az ipartestületben. Ez alkalommal fogja ugyanis az ipartestület előliárársága az eltöltött időhöz mérten bronz, ezüst és arany díszkolléval kitüntetni azokat az iparosokat, akik Debrecenben 25 évnél hosszabb ideje folytatták iparukat. Közöltük már azt is, hogy az ünnepség napján este 8 órai kezdettel az Angol Királynő udvari kertében társasvacsora lesz, melyre már most elfogadják a jelentkezéseket. Most pedig azon felhívással fordul az ipartestület Debrecen város iparosságához, hogy megbecsülésüket kimutatandó, vegyenek részt minél nagyobb számban ugy az ünnepségen, mint pedig a vacsorán. Ugy az ünnepségen, mint pedig a vacsorán érdeklődőket is szívesen látnak. Vacsorajegyek ma, pénteken este 5 óráig kaphatók 3.50 P. lefizetése ellenében az Ipartestület hivatalában. Akik a vacsorán részt akarnak venni, sajtó érdeklődőkben cselekszenek, ha a jegyeket már most kiváltják, mert a közölt időpont után esetleg helyet nem lehet biztosítani. Ipartestület.

— Megbüntették a Gazdag cikust a kiszabadult medve miatt. Megirtuk, hogy a Külsővárszártéri tanyázó Gazdag cikusz egyik barna medvéje elszabadult idomítás közben a cirkusból és végig rohant a Széchenyi utcán. Hosszas és izgalmas hajtsa után fogta el az idomító a cirkusz szolgálóinak segítségével és visszahurcolta ketrécébe. A rendőr felírta az esetet és jelentést tett a cirkusz ellen, amiért kiengedte az utcára a medvét és ezáltal igen nagy riadalom és csődület támadt. A debreceni rendőrség megindult az eljárás a cirkusz igazgatója ellen és a rendőrbíró csütrötkön délelőtt 15 pengő pénzbüntetésre ítélte.

Még mindig nincs hír az Italiáról Óriási mozgalom indult meg Olaszországban Nobile tábornokék megmentésére

Kingsbay, május 31.
Az Italia sorsáról mindeddig semmi hír sem érkezett. A norvég kormány kiküldte Riiser Larssen kapitányt és Lützow Holm híres norvég repülő- és Spitzbergákra, hogy felkutassák Nobile tábornok expedícióját.

Nansen úgy vélekedik, hogy a mennyiben az olasz expedíció tagjai még élnek, az éhségtől nem pusztulhatnak el, mert a sarkvidékeken, amerre az Itáliát a szél sodorhatta, sok madár él, és vadászhatnak rájuk.

különbben is vittek magukkal eleséget, nehogy szeptemberig táplálkozhassanak.

Róma, május 31.
A léghajózási és repülőtársaságok, ugyintén a sportegyesületek és társadalmi körök

egész Olaszországban nagyszabású segítőakciókat készítenek elő Nobile tábornok és társainak felkutatására.

Az automobil- és az aeroklub, a léghajózási egyesület és az olaszországi repülőgépgyárak elhatározták, hogy

A külsőségek ügyében kiadott népjóléti miniszteri rendeletre adandó választ tárgyalta a közgyűlés

A csütrötkői közgyűlésnek jelentős pontjai voltak a városi tanács különböző előterjesztései a népjóléti miniszternek a debreceni telepek és külsőségek rendezése dolgában kiadott rendelete kapcsán.

Először dr. Csűrös Ferenc kulturálisnoks ismertette a népjóléti miniszter leiratának arra a részére szóló tanácsai javaslatot, amely elegendő tanyai és külsőségi iskolát követel. Jövőre már a város részéről 55, a református és katolikus egyházak iskoláival együtt 87 tanterem működik. A tanács tehát nem lát szükségesnek ebben az ügyben megkezdést.

Macsata József különböző külsőségi helyekre óvodákat kér. A Nyilastelepen, amelynek 14.000 lakosa van, csak első és másodosztályu elemi iskola van. Ezt fejleszteni kellene.

Csűrös Ferenc dr.: A város már tervbevette óvodák létesítését, amelyeket a legjobban rájuk szoruló helyen állítanak fel. A nyilastelepi iskolát kibővítették.

Mocsáry László azt kéri, hogy a köntösgáti iskolához a Sztotyari-telepről építsenek egy salakjárdát. Az új iskolákat legkésőbb szeptemberben meg kell nyitni.

Bihary Gábor: A Nyilastelepről sorompó út, vasut-töltésen mázskálva járnak a gyerekek iskolába. Megérett az idő arra, hogy itt egy átjárót építsenek. Akülsőségek gyógyszerárakkal való ellátása ügyében a népjóléti miniszter leiratára azt feleli a városi tanács, hogy a külsőségekre a város igyekezett engedélyeket kérni, de a gyógyszerárakat a közönség megkérdése nélkül a belügyminiszter mindig a városba betelepítette. A tanács a Böszörményi útra, a Vargakert, Tóth Kálmán utcára és a Csapókertbe lát szükségesnek patikát. Akár a külsőségre engedélyezett patikákat telepítik ki, akár újat engedélyeznek.

Hegymegi Kiss Pál: A gyógyszárakat kitelepíteni magánjogok sérelme nélkül nem lehet, de ez a megoldás 2-3 év

a kormány rendelkezésére bocsátanak minden hasznavehető repülőgépet és pénzüsszeget.

Különbösen olyan repülőgépeket fognak kiválasztani, amelyek nagy utakra képesek.

Az olasz kormány elhatározta, hogy halálával fogadja a norvég kormány támogatását és felkéri, hogy a rendelkezésre álló repülőgépeket küldje ki az eltűnt Italia után.

Belloni, Milano polgármestere táviratozott az olasz követnek Oslóba, hogy

Milánó városa a legmesszebbmenő pénzáldozatokra is kész, csakhogy mentől több norvég repülőgép induljon északra.

Kingsbayból ma az a jelentés érkezett a királyi olasz földrajzi társasághoz, hogy az északsarkai expedíciónak hátramaradt tagjai

további si-örjárásokat

szereltek fel az olasz alpmi katonák közül és azok több csoportban már utra keltek Friesland északi vidékére.

mulva eltolná a kérdés rendezését. Azt kéri, hogy a népjóléti miniszter engedélyezzen új gyógyszárakat. Meg lehetne kérdezeni a gyógyszerészeket is azonban s amelyik patika ki akar menni a külsőségre, annak lehetőséget kell erre adni.

Dr. Fényes Jenő: Abban az esetben, ha a kérdéses patikák nem akarnak kiköltözni, kell csak kérni az új patikák engedélyezését.

Dr. Bruckner Ernő: A Csapókertbe okvetlenül kell gyógyszár, a Varga-kertbe szintén, de a Téglyskertben aligha tud egyszálni. Ugy módosítaná a javaslatot, hogy a Csapókertbe új patikát kéri, a Vargakertbe és a Homokkertbe pedig költözzenek ki az oda engedélyezett, de beköltözött gyógyszárak.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

A népjóléti miniszter a külsőségekről való személtüvarozásra is utasította a várost. A tanács szerint ez 24 új ló beállítását követelné és még további áldozatokat. A közgyűlés azért nem látja szükségesnek a kötelező személtüvarozást ellenben helyesnek találja, hogy a külsőségi lakosokat szólítsák fel: ők maguk fuvaroztassák el a szemetet udvarukról.

A lakásraziák ügyében azt javasolja a tanács, hogy a rossz külsőségi lakások kijavítására egymillió pengő kamatmentes kölcsönt kérjen az építésre azoknak a közgyűlés.

Hegymegi Kiss Pál: A népjóléti miniszter leiratában hangsúlyozta, hogy a kérdést a szegény lakosságunk a kiemelésével akarja megoldani. Ezért kell megpróbálni a kölcsön kérését. Hozzátenné a határozathoz, hogy a miniszteriummal való szorgalmazásra felkéri Debrecen képviselőit.

Macsata József: Az akciót folytatni kell a többi telepeken is.

Hegymegi Kiss Pál: A lakásvizsgálatot addig fuggesszék fel, amíg a kölcsön ügyében tett kérésre válasz érkezik. (Általános helyeslés.)

A közgyűlés elfogadja a javaslatot. Vida Szűcs István előterjeszti miniszteri leiratnak a külsőségek burkolását illető részére szóló választ. A tanács azt mondja ki, hogy 10 éven belül 37 millió pengőre van szükség ut, 1 millió pengőre pedig téglyárda építésére. A: uccára: 4 kategóriákba osztják s a tulajdonosok szerint 30-50-70 és 90 százalékban járulnak a hozzá a burkolási költségekhez.

Dr. Erdős József: Nem helyesli, hogy külsőségek lakosaival a kövezés 90 és 70 százalékát fiztessék meg, míg a belsőségek 30 százalékot fizetnének. Akkor már jobb a régi szabályrendelet, amely szerint mindenki 50 százalékot fizet.

Dr. Vásáry István: A régi rendelet a külsőségeken száz százalékban a lakosokra hárítja a burkolási költséget. Ez igazságtalan. De az is igazságtalan, hogy azt az uccát is a város egész közönsége köveztesse ki, melyet csak az ott lakó 50-60 ember használ. A hozzájárulási arány és a kategória-beosztás még nem veszélyes. Ezek csak alapelvek, amelyeknek méltányosságból majd a végrehajtásnál lehet változtatni. A tervek végrehajtása hosszú idő kérdése, ezeknek az elveknek gyakorlati alkalmazása szabályrendeletben lesz lefektetve.

A közgyűlés elfogadja a javaslatot. A népjóléti miniszteri leiratnak a külsőségi magas vízállásos területek vízelenítésére vonatkozó részére a tanács azzal felel, hogy a külsőségi területek vízelenítéséhez a kulturmérnöki hivataltól kéri a tervek építésére munka erőt. A tervek ugyanis 18.000 pengőbe kerülnek s így ettől a költségtől a földmívelésügyi miniszter egy a kulturmérnöki hivatalhoz intézendő utasítással megkímélheti a várost. Ami a kutak furását illeti, erre a város programot készít.

Macsata József: Azt szeretné, ha sürgösen ásatnának kutakat. Lehetetlen állapot ez, hogy a Nyilastelepen 4000 embernek van egy kutja. Avva! s megelégednének itt, ha minden 500 emberre jutna egy kut.

Bihary Gábor: Megrendülve kézi, hogy ami a leglényegesebb, a kutról nincs szó. Mindennek van pénz, 600.000 pengő mangántalanításra, már a dudásoknak is jut s azoknak a külsőségeknek vízzel való ellátására nincs 25.000 pengő. A keleti részek területeinek adójából csak 10 százalékot fordítsanak erre a célra. A többi maradjon itt. A polgármester úrtól azt kértem, hogy ha már azt mondta a tanács, hogy az árkot a háza előtt mindenki tisztítsa ki maga, járassa fel az embereket egy hajduval. De nem tette ezt, hanem nekem üzent a korcsmárosné lányával, hogy járjam fel én. Mégis lehetetlen az, hogy itt csak arra van pénz, amit a zenészigazgató ur kigondol.

Hegymegi Kiss Pál: A nagy kölcsön még fel nem használt részéből kell furatni közkutakat.

Dr. Vásáry István: Ismét azt bizonyítja, hogy a külsőségek vizellátása tekintetében állandó fejlődés mutatkozik. A törvényhatóságoknak az anyagi és időbeli lehetőségekkel is számolni kell.

Ignáth Márton: Hogy oszlik meg a külsőségeken az 50 kut? Ez dönti el a kérdést.

Macsata József: Ezeknek a telepeknek a sorsát nem lehet szép diktózással megjavítani. Tény, hogy a telepek közül a Nyilastelepen 4000 emberre esik egy kut, tény, hogy ez a város bacillusfészke. Ezt a helyzetet megcsinálni csak úgy lehet, ha kutakat építenek, statisztika a telepeken nem segít.

— Tornavizsga a református főgimnáziumban. Szombaton délután fél 5 órai kezdettel tartja a református főgimnázium évetzáró tornáünnepélyét. Zenés gyakorlatok, torna, játék, atletika és vívás szerepelnek a műsoron. Jegyek az ünnepély előtt és szombat délelőtt a főgimnázium lépcsőházában felállított pénztárnál kaphatók. Ülőhely 11; állóhely 50, diák hely 40 fillér. Az ünnepélyen a 11-ik hónap zenekara fog közreműködni.

MEGNYILT

MEGNYILT

FISCHER CIPŐÁRUHÁZ ... PIAC UCCA 19. SZÁM

Tekintse meg férfi-, női és gyermekecipőkkel dusan felszerelt raktáramat minden vételkényszer nélkül. Óriási választék vászoncipőkben és szandálokban!

Uraim!
10 fillér a gallérmosás főnyesen vasalva
WACHA üzem SIMONFFY UCCA 55.

A római katolikus főgimnázium a tüzőltó laktanyában

Csütörtökön délután a római katolikus főgimnázium 310 növendéke megjelent a tüzőltó laktanyában Auer Kálmán, Medvezky József és Müller István tanárok vezetése alatt, hogy tanulmány tárgyává tegye a tüzőltó és mentőit szolgálókat. A növendékeknek dr. Roncsik Jenő tüzőltófőparancsnok tartott előadást, ismertetvén a régi és a mostani tüzőltást, a diák tüzőltókat, a tisztikar vezetése alatt pedig bemutató gyakorlatot tartott a legénység.

Láthatták a növendékek a lőfogott szerek riasztását, az autófűtőkendők kivételét, a tolófényképezést, de belett mutatva az autófűtőkendők működését a különböző sugárszórókkal. A merészebb növendékek leereszkedtek a kötélen a második emeletre, valamint a mentőszákokban, két diák pedig az ugrópontyvába való ugrást is megpróbálta és sikeresen. Tekintve az ilyen előadások nevelő hatását, a tüzőltóság mindig szívesen tart bemutató gyakorlatot az iskoláknak, sőt tervbe vette, hogy alkalmas időpontban a nagyközönséget is tájékoztató fogja ismeretterjesztő előadásokkal a tüzőltó és mentőit szolgálóiról.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalban május 31-én, csütörtökön a következő bejelentések történtek:

Eljegyzések:

Petró Jenő r. kath.—Hegyesi Emma ref.; Dékán Sámuel ref.—Kovács Etel r. kath.; Kokas Mihály ref.—Boeska Ilona ref.; Veszprémi Ambrus ref.—Varga Katalin ref.; Haró Károly ref.—Poti Margit ref.; Kriplák Kálmán r. kath.—Török Mária ref.; Cseng Gyula r. kath.—Szilágyi Róza ref.

Születések:

Tokaji Zoltán kereskedő leány Éva; Neumann Hermin kereskedő fia Róbert; Rácz István fm. leány Róza; Bruckner Sándor kömivessege fia Sándor; Gyöngyösi István közevegege fia Sándor; Goldenzweig Jenő kereskedőgege leány Magda; Tóth Gyula ácsgegege fia Gyula; Tóth Ferenc npsz. leány Mária; Richtarsik István törzsörömester leány Anna és 2 törvénytelen újszülött.

Halálozások:

Dusa Lajos r. kath. 1 hónapos Halál 12; Berkovics Magda izr. 5 hónapos Simonffy u. 19; Forrás József ref. 43 éves Nyiregyháza.

Legelősebb gyári árákon **ÚJGÉPKET** hozunk forgalomba!

ZSÁKOKAT

minden nagyságban, gabona, liszt, stb. részére.

SZALMAZSÁK
PONYVASZÖVETEKET viz hatlan)
ROLETTASZÁVOLYOKAT
MATRACSZÁVOLYOKAT
SZÖNYEGVÉDŐ lenvászon futókat.

Szőnyeg- és Butorszővetgyárak R. T. ezeldől

Haas Fülöp és Fiai

Budapest, V. Vörösmartytér 1.
Budapest, IV. Károly király utca 26.
Sopron: Várkerület 123.
Szombathely: Erzsébet királyné ucca 24.

A vizsgálóbíró megkezdte Czutrin Andor kihallgatását

Dr. Preineszberger Jenő vizsgálóbíró csütörtökön délelőtt 11 óra után kezdte meg Czutrin Andor kihallgatását és délután két óráig megszakítás nélkül folyt a kihallgatás. Délután tovább folytatták a kihallgatást és értesülésünk szerint hétényolc napot fog igénybe venni Czutrin teljes kihallgatása. A kihallgatások zárt ajtók mögött történnek és semmi sem szivároghat ki abból, amit Czutrin Andor mond a magyar nyelvű bünyügről. Az ő vallomása csupán akkor fog a nyilvánosságra kerülni, ha a hatóságok megteszik azokat az intézkedéseket, amelyeket vallomása alapján elrendelni szükségesnek tartanak.

A kihallgatásokat az teszi hosszadalmasná, hogy közel 10.000 tételt kell átvizsgálni a könyvszakértők bevonásával. Az egyes tételre vonatkozólag meg fogják kérdezni Czutrin Andort is, aki a legjobban ismeri a gabonaosztály ügyeit.

Czutrin egyébként már nyugodtabbnak látszik, mint Debrecenbe szállításaakor. Most már meg van borotválva és szép, vasalt kék ruha van rajta. A védőügyvédje, dr. Lengyel Zoltán, kérésére megengedték, hogy az élelmezését kívülről kapja és ágyeműt is adhassanak be a részére.

Felgyújtotta a házat és az égő ház udvarán marólugot ivott, mert a felesége nem akart vele élni

A debreceni törvényszék Rézler-tanácsa csütörtökön délelőtt tárgyalta Gáti Sándor és Agárdi Lajos hajduszoszlói lakosok ügyét. Gáti ellen gyújtogatásért, Agárdi ellen pedig testi sértésért indult meg az eljárás. Ez év elején történt, hogy Gáti Sándor felgyújtotta nádfedeles házcskáját és aztán jelentkezett a csendőrnél, akik letartóztatták. Gáti a csendőrnél feljelentette rokonát, Agárdi Lajost azért, mert az őt megverte. — A Rézler-tanács sok tanút hallgatott ki az ügyben és a kihallgatások során kiderült az érdekes ügy minden részlete.

Gáti Sándorral összeveszett a felesége és elhagyta, a férj hiába hívta vissza az asszonyt, az kijelentette, hogy egy fedél alatt nem hajlandó vele élni. A haragra az adott okot, hogy Gáti egyszer a feleségét megütötte. Az asszony rokona, Agárdi, Gáti felelősségére vonta az ütésért és a vitaközös közben — Gáti szerint — megverte.

Az elhagyott férj nem tudta nélkülözni az asszonyt és bánatában ivásnak adta magát és gyakran részeg volt. Öngyilkosság gondolatával is foglalkozott és az elhagyott házában felakasztotta magát,

a kötélen azonban leszakadt és így megmenekedett. A sikertelen öngyilkossági kísérlet után ismét részegeskedni kezdett s elhatározta, hogy felgyújtja a házat, amely a felesége tulajdona volt és az égő ház udvarán ismét öngyilkosságot kísérel meg.

Előzőleg a korcsmában alaposan lerészegedett, aztán hazament és felgyújtotta a házat, amikor már a tető fölé égett, az udvaron marólugot ivott,

részegségében azonban keveset nyelt le a mérges folyadékából és amikor a szomszédok összecsdültek a tűz láttára, kirohant az utcára és jelentkezett a tűzhöz igyekező csendőrnél.

Csendőr uraim, én felgyújtottam a házamat és marólugot ittam, fogjanak el. Gáti elfogták, de kihallgatni nem lehetett, mert nagyon részeg volt, csak 24 óra múlva józanodott ki. Beismerő vallomást tett a csendőrök előtt és azt mondta, hogy azért gyújtotta fel a házat, mert nem akart a felesége vele egy fedél alatt élni.

Agárdi ügyében kihallgatott tanuk azt adták elő, hogy nem verte meg Gáti, csupán megakadályozta azt, hogy bántalmazza a feleségét.

A bíróság rövid tanácskozás után meghozta az ítéletét, amelyben bűnösnek mondta ki Gáti Sándort a gyújtogatás bűntettében és ezért egy évi börtönrre ítélték. Agárdi Lajost felmentették a vád alól.

A városi közgyűlés elhatározta a 3.400,000 dolláros kölcsön fölvételét

Debrecen város csütörtöki közgyűlése tárgyalta a 3.400.000 dolláros kölcsön felvételének ügyét. A beérkezett ajánlatok alapján elhatározta annak felvételét a legelősebb ajánlat szerint.

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző ismertetve a város nagyközsönének az ügyét. A tanács javasolja, hogy a 3.400.000 dolláros, 35 év alatt törlesztendő, községi kölcsönkötvényes kölcsönt 92-s árfolyammal a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Banktól vegyék fel. A valóságos kamatterher 9,65 százalék. A kölcsönre lekötendő a város jövedelmei, a tanács azonban javasolja, hogy a világitási vállalatot és a nyomdavidálatot vegyék ki a lekötendő objektumok közül, mert ezeknek előrelátatlanul szükségük lesz kölcsönre. A kölcsönből valószínűleg 3.100.000 dollárt kap kézhez a város s ha ebből kiifizetik a függő kölcsönöket, 6.800.000 pengő marad fenn. Ezt fordítanák beruházásokra, amely beruházásokra vonatkozóan egy elvi határozata már van a közgyűlésnek. A törlesztés körülbelül 600.000 pengővel terheli meg a költségvetést, ezt pedig nehéz előteremteni. Ugy gondolják ezt elérni, hogy a városi vállalatoktól nagyobb beszolgáltatást követeljenek és a kereseti adóból is több jövedelmet reméljenek. A jövőben egyelőre nem lehet szó a nagy teher következtében beruházási kölcsön felvételéről.

Deák István: A város ilyen szorult helyzetben vesz fel kölcsönt, meg kell tehát kérdezni, hogy a főtgyűlésnek jár-e ebből percent?

Magoss György dr. polgármester: Nem, dehogyan.

Hegymegi Kiss Pál: Kapásból nem lehet hozzászólni ezekhez a dolgokhoz. Tudom, hogy a kölcsönre szükség van és megbízom abban, hogy tényleg ez a legelősebb ajánlat. A kritikára nincs mód, mert nincs áttekinthetőség. Azt nem mondaná ki, hogy a város a jövőben tartózkodik minden beruházástól, mert ilyet leszögezni veszedelmes. Ami a kölcsönprogramot illeti az csak elvi határozat, nem azt jelenti, hogy esetleg nem tudnánk elsőbrendű szükségleteket is és ne ezeket valósítsuk meg. A kölcsönösszeget egyszerre kapja meg a város, tehát rendkívüli közgyűlésen hozunk határozatot a beruházási programról, mondjuk 10 napon belül. Induljon meg menél előbb a munka, ne tartsuk bankban a pénzt. Hiszen a beruházásnak szociális célja is van: a munkanélküliségen való enyhítés.

Vargha Elemér dr. tb. főjegyző: A bankkal szemben nem feltétel annak a kimondása, hogy a város újabb beruházási kölcsönt nem vesz fel. A beruházási program csak elvi jelentőségű, minden létesítményt külön-külön kell elhatározni a közgyűlésnek. Ha a pénzt megkapjuk, azon lesziünk, hogy a beruházásokat sürgősen megkezdjük.

Hegymegi Kiss Pál felolvassa a pénzügyminiszternek hozzá intézett levelét, amelyben a pénzügyminiszter nem épen hízegően nyilatkozik Debrecen város pénzügyi politikájáról. Ennek ellenére is amellett van, hogy ne

KALC DONT
megártja
szépitit
frissiti
A FOGAKAT ÉS A SZÁJAT.

mondják ki, hogy újabb beruházási kölcsönt nem vesznek fel.

Vargha Elemér dr. főjegyző: A tanács ehhez hozzájárul.

A közgyűlés így fogadta el a tanácsi javaslatot.

Pezsgőbor és habzóbor fényüzési adó kulcsának megállapítása

A debreceni kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a pénzügyminiszter június hó 1-től a pezsgőbor és az olyan habzóbor után, amelynek ára deciliterenként — a palack árát is beleszámítva — 40 fillért meghalad, a fényüzési forgalmi adó kulcsát 20 százalékban állapította meg. A 20 százalékos fényüzési forgalmi adót június hó 1-től az előállítás helyén (gyárban) illetve kiállítás helyén való behozatal esetén a vámnál kell megfizetni. Habzóbor a cukorral és izecsitő anyagokkal zamatosított és szén-savval telített bor. Azok a keresetizők, akik a pezsgőbor vagy habzóbor előállításával foglalkoznak, kötelesek ezt a körülményt május hó 31-ig a forgalmi adóhivatalnál bejelenteni és június hó 1-től a forgalomba hozott pezsgő bor és habzó bor után 20 százalékos fényüzési adót megfizetni és raktárkönyvet vezetni. Azok a keresetizők (kereskedők, vendéglősök, kávézók, cukraszok stb.), akik mástól beszerzett pezsgőbornak vagy habzóbornak akár nagykereskedelmi, akár kiskereskedelmi forgalomban való tovább elárúsításával foglalkoznak, továbbá a pezsgőgyárak lerakatai és bizalmasosai kötelesek május hó 31-én az üzletzárás idejében meglévő készleteiket megállapítani és az előállító cégek szerint csoportosítva leltári jegyzékbe foglalni. Külön-külön leltári jegyzékbe kell foglalni azt a pezsgőt és habzóort, amely után a városi pezsgőbor fogyasztási adó még nem lett leróva. Azon leltárban, amelyben városi pezsgőbor fogyasztási adóval terhelt készlet lett felvéve, a kiskereskedelmi egyesírákat és az egész készlet értékét kell kitüntetni, valamint az érték után a 10 százalékos kules alkalmazásával kiszámított fényüzési forgalmi adót. Ama leltárban pedig, amelyben az a készlet lett felvéve, amely után még a városi pezsgőbor fogyasztási adó leróva nem lett, a gyári beszerzési árat és ezen beszerzési ár után 20 százalékos kules alkalmazásával kiszámított fényüzési forgalmi adó összeget kell kitüntetni. A leltárakat két-két egyező példányban kell kiállítani és az egy-egy példányt június hó 1. napján kell a forgalmi adóhivatalnak benyújtani vagy postán beküldeni és az abban kitüntetett fényüzési forgalmi adót június hó 15-ig a forgalmi adóhivatalnál be is kell fizetni.

Azokról a szállítmányokról, amelyek május 31-ig bezárólag adattak postára vagy vasútra, de június 1-én vagy 1. után érkeznek meg, az átvételtől számított 48 órán belül pótelért kell készíteni és azt bejelenteni és az adót be is fizetni.

A városok által eddig szedett pezsgőbor (habzóbor) fogyasztási adó, mint külön adónem június hó 1-vel megszűnik és a pezsgő, illetve habzóborok után csupán a borra nézve megállapított fogyasztási adót kell még pedig a borfogyasztási adóra nézve megállapított módokatok mellett, — megfizetni és a városok kötelesek szabályrendeleteiket is ebben az értelemben módosítani. A felemelt fényüzési adó 37,5 százaléknak negyed részéből a kamara kerületében Nyiregyháza város 9,5 százalékot, de legfeljebb 5200 pengőt kap.

HIREK

Csónakot szentelnek a cserkészek

Megemlékeztünk már arról, hogy a debreceni tanítóképzősök cserkészesapata egy vitorlás csónakot épített. Ezzel a vitorlás csónakkal fogják képviselni a kerület cserkészeit július hó 23-án Tihanyban, a nagy cserkész vízi versenyen. A csónakot, mint izzig-vérig cserkészmunkát június hó 3-án fogják ünnepélyesen vízre bocsátani és a cserkészlilliommal felszíteni. Az avatás tisztjét dr. Rácz Lajos gazdasági főtanácsos, a IX. cserkészkerület elnöke fejti végezni.

Ezen az ünnepélyen tűzik fel a mellére két derék cserkészek az életmentő kitüntetést és pedig Kovács Antal és Hegedűs Imre Egyetértés cserkészesapata tagjainak. Ez az első alkalom, midőn a debreceni cserkészek mellére legnagyobb kitüntetés: az *életmentő kitüntetés* kerül. A kerület vezetősége mindent megtesz, hogy a munka és életmentés tette méltó megbecsülésben részesüljön.

A vízi élet kíméltetésére a kerület csónakversenyeket is rendez, amelyen érdekes küzdelmek ígérkeznek.

Az ünnepség a Csónakázó tónál lesz vasárnap délután 5 órai kezdettel. Belépti díj nincs, csak önkéntes adakozás a tihanyi versenyzők segélyezésére.

A pályaudvar mögötti Csónakázó tónál rendezendő vízi versenyekkel kapcsolatos ünnepély sorrendje a következő:

1. Himmusz. 2. A 167. sz. Törökvas csapat (Ref. Tanítóképző, Debrecen) maga készítette és csónakjának az avatása. Felavattja: Dr. Rácz Lajos gazdasági főtanácsos, kerületi elnök. 3. A 190. sz. Egyetértés csapat (Máv. műhely) két cserkészenek: Kovács Antalnak és Hegedűs Imrénak dr. Rácz Lajos ker. elnök átadja életmentésért nyert kitüntéseiket. 4. A csapatnak örsi zászlót ajándékoz vitéz Huszár Endréné urasszony és Kovács Irma urleány. 5. A kitüntetettekhez szól Benedek Sándor Máv. főmérnök, a csapatszervező testület elnöke. 6. Fel barátim... Éneklük a cserkészesapatok. 7. Új cserkészek fogadalmátétele. [8. Énekel a 167. sz. Törökvas csapat énekara. 9. Vízi versenyek: 1. 100 m. szandolin-verseny. 2. 100 m. csónak-verseny. 3. Kötélhúzás csónakkal. 10. Díjkiosztás. Tekintettel arra, hogy a 167. sz. Törökvas csapat vízi örs a július 23-án aug. 5-ig a tihanyi nemzetközi vízi versenyen a kerületet képviseli, önkéntes adományokat kér a rendezőszék. Műsor ára: 20 fillér.

— **Izraelita istentisztelet** a Deák Ferenc uccai templomban Nőszaj szombatján: pénteken este 7 óra 30 perckor, szombaton reggel 7 órakor, délelőtt 10 órakor bármicvóavató beszéd, Muszafi ima délelőtt 10 óra 30 perckor, Mincho-ima délután 5 órakor. Este 8 óra 15 perckor. A Kápolnási uccai templomban ima szombaton reggel 7 óra 15 perckor; délután 4 óra 30 perckor biblíamagyarázat és ima. Hétköznapokon mindkét templomban reggel 6 óra 30 perckor és este 7 óra 45 perckor. Az elnökség.

— **Doktorávvatás.** — Érszentkirályi Szent-Királyi István orvosszolgálat, a DEAC uszószaosztályának elnökét, pénteken délből 12 órakor avatják a Tisza István tudományegyetemen az orvostudományok doktorává.

— **Jubiláris közgyűlés.** A „Hajduvármegyei és Debreceni Népművelési Egyesület a népoktatási törvény 60-ik, valamint a tankerület 50-ik évfordulóját méltó keretekben óhajtja megünnepeelni. Ezért június hó 2-án, szombaton délelőtt 9 órai kezdettel a vármegyeháza dísztermében — évi rendes közgyűlése keretében — jubiláris közgyűlést tart, melyre az érdeklődőket, a tanúgy barátait ezton is meghívja az elnökség.

Lapkihordó asszonyokat

**felvesz
a
kiadó-
hivatal**

— **Elhunyt községi főjegyző.** Forrás József ny. községi főjegyző, tartalékos főhadnagy 44 éves korában, házasságnak 17. évében hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése csütörtökön délután 5 órakor nagy részvét mellett folyt le a Hatvan uccai temetőben. Felesége, szül. Filótás Jolán, Pál fia és kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Hat hónapi fogház a bíróság félrevezetéséért.** Dombi István napszámás, akit a járásbíró 3 hónapi fogházra ítél lopásért, a járásbírói tárgyaláson büntetlen előéletének mondta magát, pedig már lopásért volt büntetve. A bíróság félrevezetéséért megindult ellene az eljárás és a debreceni törvényszék Rézler-tanács csütörtökön hat hónapi fogházra ítélte.

— **Elismerés Magyarországnak.** Dr. Mario Pruneti, kórházi igazgató-főorvos Firenzéből egy legutóbbi kelt levelében a következőképp nyilatkozott egyik hazánkfiának: „Csodálomra vagyok és vagyok az Önök híres „Hunyadi János“-ának, melyhez fogható, véleményem szerint a világon nincs.” Mindnyájunknak jól esik ezen megérdemelt elismerés az egész világon ismert Hunyadi János keserűvíze vonatkozólag és a Saxlehner-cég csak köszönettel lehet Pruneti-nek, aki ezen világhírű, értékes gyógyvizünknek személyesen is propagálja.

— **Felhívás a levetőkhez!** Ez évi június hó 3-án délelőtt 10 órakor az összes vasárnapi és hétköznapos levettecsapatok, tekintet nélkül arra, hogy mely időben kezdődött volna a foglalkozásuk, a Köntösgáthoz vonulnak ki. Azok a levetők is, akik erre nézve oktatójuktól intézkedést még nem kaphattak, ezton hívattak fel, hogy május hó 3-án délelőtt 9 óra 30 perckor az István malomnál gyülekezzenek levettecsapataikhoz. Városi testnevelési vezetőség.

— **A Szepesi Szövetség** vasárnapi kirándulását a Kárpát Egyesülettel együtt rendezi a Nagyerdőre a Nyulason át és Zelemérré. Találkozás reggel 9 órakor az István-malom előtt. A nagyerdői csoport a Pallag tájékán marad s onnan tér vissza délután 7 órakor, a zeleméri csoport a csonka toronytól vonaton tér vissza. Élelmezés hátizsákban.

— **A Pénzügyi kuglóz** június hó 6-án tartja a közgyűlést előkészítő választmányi ülését. A közgyűlés június 9-én lesz.

— **Orvosi hír.** Ifj. Dr. Somogyi Zoltán szemész-szakorvos szabadságáról hazakerkezett s rendelését ismét megkezdette Hatvan u. 12. sz. alatt (keresztépületben).

Az összes főiskolai bajnokok és a legjobb magyar főiskolák athléták a DEAC pályaaavató versenyén

Hatalmas vita és sok eredménytelen tárgyalás előzte meg az utóbbi napokban a DEAC vasárnapi pályaaavató atlétikai versenyt, a MASz indokolatlanul szigorú és erőlyes állásfoglalása miatt. Az történt ugyanis, hogy a Főiskolai Sportszövetség nem jelentette be előre, hogy a debreceni egyetemi sporttelep felavatása alkalmából az osztrák főiskolák athlétikával tárgyal, hanem a tárgyalások befejezése után értesítette csak a MASz-t tárgyalásairól. Az osztrák főiskolák csak a múlt hét szombatián jelölték ki versenyzőiket és értesítették a Magyar Főiskolai Sportszövetséget, hogy biztosan jönnek Debrecenbe s a DEAC is csak ezután jelentette be, hogy nemzetközi atlétikai versenyt rendez. A MASz azonban szigorúan ragaszkodva a paragrafusokhoz, nem fogadta el a bejelentést, hanem a versenyt letiltotta és erről az osztrák szövetséget is értesítette. A DEAC mindenáron meg akarva nyerni az osztrák főiskolákat, meghívási versenyre kért engedélyt a MASz-tól. A MASz azonban kedden tartott ülését ezt is visszautasította azzal, hogy egy-két versenyszámból engedélyezett eddig meghívási versenyeket, de egész versenyt nem s így

SZÍNHÁZ, MŰVÉSZET

Salamon Béla és társulatának vendégjátéka június 5., 6., 7-én a Csokonai-színházban.

A budapestiek kedvenc művésze, Salamon Béla kiváló erőkből álló társulattal június 5., 6. és 7-én tartja három esteire terjedő vendégjátékát a Csokonai-színházban. — Feledhetetlen estében lesz része a debreceni publikumnak, mert a Teréz-köruti színpad legnagyobb sikerű darabjait fogja bemutatni Salamon Béla és társulata, amelyeket a budapesti közönség előtt estéről-estére a zsfolt házak tomboló tapsa és harsogó kacagása között játszottak. A kitünő művész igazgató Salamon Béla mellett a Teréz-köruti színpad ragyogó gárdájából Orsolya Erzs, Eszterházi Ilona, Koncz Erzs, Herczeg Jenő, Berky József és Komlós Vilmos csatlakoznak a szenzációs est sikeréhez. Jegyek kaphatók a színházi pénztárnál délelőtt 10—1 és délután 5—7 óráig.

MOZI

Péntek — Szombat — Vasárnap
VIGSZÍNHÁZ

VILAGATTRAKCIÓ!
Aud Egede Nisson és Wladimir Galdarov együttes szereplésével:
Két világ harca
Dráma 8 felvonásban
Megelőző:
Nionga
Afrikai illusztráció 6 felvonásban
A főszerepben Hardy Evans

APOLLÓ

Putty Lia amerikai attrakció vígjátéka:
Tilos a flört
8 felvonásban
Megelőző:
Sicc a strandon, Bimbó és Simbi, Tóllás haránták bohózatok

URÁNIA

Szombat — Vasárnap
Maciste-film
A bércek óriása
Kalandörtörténet 8 felvonásban
Megelőző:
A fekete kőföldjén
(A titkoszat Sphinx)
Collin Ross 7 felvonásos expedíciójá

METEORBAN pénteken és szombaton bemutatásra kerül mérsékelt mélyarák mellett Esmond Harnsworth magyarországi látogatásáról készült diadal filmje *A fekete kőföld világhímel* kapcsolatban, Douglas Fairbankssal a főszerepben. Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

nem szolgált precedenst a jövőre sem meghívás formájában sem engedte meg a versenyt. Ezek után nem maradt más választása a DEAC-nak, mint a Magyar Főiskolai Sportszövetség fennhatósága alatt a magyar főiskolák legjobbiaiból egy válogatottat összeállítani és zárt főiskolai verseny keretében a magyar főiskolák reprezentánsait összegyűjteni. Ez az akció a legteljesebb sikerrel járt, amennyiben a Főiskolai Sportszövetség biztosítja az összes főiskolai bajnokok és a legjobb magyar főiskolák atletikát indulását. Így tehát a magyar főiskolákkal egyenlő osztrák válogatottak helyett a sokkal nagyobb sportbeli eredményekkel büszkékedő budapesti és vidéki magyar főiskolák atleták küzdelmét élvezheti Debrecen sportközönsége.

A magyar főiskolai bajnokságok eredményeit a sportlapokból részletesen, a napilapokból pedig kivonatoltan ismerik olvasóink s így nem mondunk újat, amikor megállapítjuk, hogy sokkal nagyobb sportbeli értéke van a magyar főiskolák válogatottai küzdelmének, mint az osztrák és az ellenük kiálló magyar vidéki főiskolák válogatottjai közötti versenynek. Igaz ugyan,

hogy küzdelmek lettek volna, mert az osztrák főiskolák is van néhány nagyképességű versenyző, akik között a főiskolai világbajnok Held és a nálunk is többször járt középtávfutó Mahr startját láttuk volna és akik meg is nyerik versenyszámukat a vidéki válogatottak ellen. A magyar főiskolai bajnokok ellen azonban már nem vehetik fel sikeresen a versenyt, mert a magyar főiskolai bajnokok pünköshti küzdelme olyan eredményeket hozott, amelyek legvérmesebb reményeinket is felülmúlták, eltekintve attól, hogy tulszárnyalták a főiskolai világbajnokságban elért eredményeiket is. A magyar főiskolai válogatottak között több főiskolai világbajnok startjában gyönyörködhetünk, akik ellen ugyanazok a főiskolások állanak ki, akik vasárnap és hétfőn kényszerítették őket rekordok döntésére s így a DEAC vasárnapi versenyén ismét átéljük azokat a nagy eredményeket, amelyekről a szaklapok is elismerőleg írnak.

A Főiskolai Sportszövetség a következő versenyzőket nevezte be a versenyre: A Budapesti Egyetemi Atlétikai Clubból: Bácsalmágyi Antal és Paitz János, mindkettő kétszeres főiskolai bajnok és rekorderek, László Endre, Sárvári Endre, Remetz Lajos, Obitz Gyula és Balázs Tibor.

A Műegyetemi Atlétikai és Football Clubból: Balogh Lajos, Magdics László, Dénes Emil és Ferenczy Ödön főiskolai bajnokok és rekorderek, Balázs Béla, Parczér Ferenc, Tóth Pál, Hanthy László és Szondy J.

A Kitartás Egyetemi Atlétikai Clubból (Szeged): Boross József és Orbán Ferenc főiskolai bajnokok és rekorderek, Párducz Mihály, Piros István, Stumpi György, Tass József, dr. Illyés Ferenc.

Egyetemi Közgazdaság tudománykari Atlétikai Clubból: Buday József, a Pécsi Egyetemi Atlétikai Clubból: Schütze Béla.

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Clubból: Mester István, Köstner József, Király György, Péter János, V. Tóth Antal, dr. Majzik László.

A Debreceni Gazdasági Akadémia Sport Egyesületéből: Stolp Egon, Antalffy Jenő, Balogh Vilmos, Gaál Dezső és Naudrassy Mihály.

Mint láthatjuk tehát, az összes legjobb versenyzők indulását biztosítja a Főiskolai Sport Szövetség és a teljes főiskolai bajnoki mezőny starthoz áll a DEAC vasárnapi versenyén.

A verseny főnyét az egyetemi tanári kongresszusra Debrecenbe jövő egyetemi tanárokon kívül a kultuszminiszter jelenléte is emelni fogja, aki a verseny közben adja át az Egyetemi Sporttelepet és tribünt rendeltesének.

A Debreceni Egyetemi Atlétikai Club atlétikai szakosztálya ma este (pénteken) 7 órakor az Egyetemi Kör külön termében ülést tart, amelyre a szakosztály tagjait a tárgysorozat fontosságára való tekintettel pontos megjelenésre kéri a szakosztály elnöksége.

Bíróküldés a vasárnapi mérkőzésekre. DTE—NyÖTSE Nyiregyháza: Machó Ferenc; DEAC—GyAC Debrecen: Nagy Dániel; BIKSE—PMÁV: Cs. Nagy Béla. Csütörtök. DEAC—NyKISE Nyiregyháza: Balla Zoltán.

Bíró Sándor vezeti a Bocskay—Hungária mérkőzést vasárnap Budapesten. A kitünő bíró delegálása nagy megnyugvást keltett a Bocskay körében.

Debreceni tenniszesek sikere Budapesten. Most folynak Budapest tenniszbajnokságának küzdelmei és örömmel álláptható meg, hogy a korai szezoon ellenére a debreceni versenyzők nagyszerű eredményeket értek el. — Várady Szabó Andor százados győzött Blühndorn (Bécs) ellen. Várady Szabó—Dömötör Klári győzött a vegyes párosban a Blühndorn—T. Grósz Médi pár ellen 6:1, 9:7 arányban. A női egyes jubileumi díjban: Nagy Duci győz Demkó Eszter ellen 1:6, 6:4, 8:6 arányban; Dömötör Klári győz Nagy Dezső ellen 6:3, 6:1 és Zelberné ellen 6:3, 6:3 arányban. A szép eredmények után kíváncsiak vagyunk a debreceniek további szereplésére.

Kelet csapata Közép ellen. Vasárnap játszó a Szolnokon a Dréhr-serleg elődöntőjét Kelet és Közép csapatai. Kelet csapatát Balla Zoltán szövetségi kapitány ily állította össze: Molotay (Nyiregyházi TVE) — Erdélyi (KSE), Kovács (DMTE) — Friedmann (NyTVE), Farszky (KSE), Sipos (NyTVE) —

Kántor (DVSC), Ökrös (DKASE), Bobák (DVSC), Sarok (DKASE), Palitz (NyKISE).

Szombaton kezdődik a Tiszántuli Autó Club turaversenye. A Tiszántuli Automobil Club autótúra szombaton kerül lefutásra Budapest, Aszód, Gyöngyös, Kerecsend, Füzesabony, Tiszafüred, Kishortobágy, Debrecen, Nyíregyháza irány mellett Nyíregyháza céllal. A vasárnapi napon kerül lebonyolításra a Rakamaz-Nyíregyháza közötti egyenesben a gyorsasági verseny, délután pedig Bekesz mellett a homokverseny. A debreceni autósok közül dr. Halmágyi Béla, a motorosok közül pedig dr. Dobler József és Miklós Jenő vesznek részt. Dr. Halmágyi Béla már csütörtökön délelőtt utazott el, míg Dobler József dr. és Miklós Jenő csütörtökön délután 4 órakor indultak el.

KÖZGAZDASÁG

A terménytőzsde.

Határidőzlet előfordult kötései: Buza: Október 30.50, 56, 46, 52, zárlat 30.50 — 30.52. Március 32.56, 62, 60, 54, 50, zárlat 32.54 — 56. — Rozs: Október 26.30, 36, 06, 12, 18, 10, zárlat 26.06 — 08. Március 28.10, 16, 27.86, 90, 84, zárlat 27.84 — 86. Tengeri: Julius 28.86, 80, zárlat 28.80 — 28.84.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései: Buza: tiszai 77 kg. 34.05 — 25, 78 kg. 34.45 — 34.60, 79 kg. 34.75 — 34.90, 80 kg. 34.90 — 35.05; felsőtiszai 77 kg. 33.90 — 34.10, 78 kg. 34.30 — 45, 79 kg. 34.50 — 75, 80 kg. 34.75 — 34.85; fejérmegyei 77 kg. 33.55 — 75, 78 kg. 33.90 — 34.05, 79 kg. 34.20 — 40, 80 kg. 34.40 — 34.50. — Pestvidéki rozs 29.75 — 30.00, egyéb rozs 29.60 — 90. — Takarmányárpa I. 29.80 — 30.30, II. 29.30 — 50. — Tiszai tengeri 28.70 — 29.00, egyéb 28.25 — 50. — Zab I. 31.40 — 70, II. 30.90 — 31.20. — Korpa 23 — 23.25.

Valutaárfolyamok.

Angol font 27.90 — 28.05. Belga frank 79.80 — 80.10. Cseh korona 16.91 — 16.99. Dán korona 153.40 — 154. — Dinár 9.98 — 10.06. Dollár 569.65 — 571.65. Francia fr. 22.60 — 22.80. Holland forint 230.65 — 231.65. Lei 3.48 — 3.53. Lira 30.05 — 30.25. Német márka 136.75 — 137.25. Osztrák schilling 80.35 — 80.70. — Svájci frank 110.05 — 110.45. **Ferencvárosi sertésvásár.** Budapestről jelentik: Felhajtás 3200. Árak: könnyű: 140 — 148, közepes 140 — 156, nehéz 157 — 163.

Padlólakk
magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható
STERN festéküzletében **Plac ucca 10. szám, Biká al szemben.**

MEDGYASZAY lakatos
DEBRECEN, ERZSÉBET U. 26
Vállal: épületvasalásokat, kerítéseket, sáncokat olcsó árban.

Kifutó lányt vagy fiút felvesz a Hegedüs és Sándor Rt. nyomda. Plac 49.

MEGHÍVÓ.
Magán- vagy üzleti ügyekbeni utazások alkalmával
BUDAPESTEN
a legkellemebb otthont nyújtja a legelőnyösebb feltételek mellett a keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben levő
GRAND HOTEL PARK NAGYSZÁLLODA
Budapest, VIII., Baross tér 10. sz., mert
20% engedményt kap, mint ezen lap előfizetője olcsó szobaárainkból,
10% engedményt kap olcsó éttermi árainkból. (Külföldi házi konyha.)
5 pengőt megtakarít autótaxi költséget, mert gyalog átjöhét egy perc alatt a pályaudvarról. Nálunk otthon érzi magát! Elsőrendű kiszolgálás szigorúan családi jelleg. Saját étkező ezen előnyök folytán, hogy okvetlenül nálunk szálljon meg. Előzetes szobamegrendelés ajánlatos. Új telefonos szobák.
Ócska ólmot vesz
Hegedüs és Sándor Rt. könyvnyomdája
Plac ucca 49. szám alatt

BERGER festéküzlet
új helyiségében, Csapó u. 16
a megszokott olcsó áron vásárolhat!

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI T. DEBRECEN, RÓZSA UCCA 2. SZÁM.
Ajánlja autosyphon szikvizes gépjét részletfizetésre.
Az Auto-Syphon ára ————— P 21.—
1 tucat hozzávaló szénsavpatron ára — P 5.—
1 tucat cserepatron ára ————— P 2.—
Az autosyphonnal mindenki házában, pillanatok alatt, saját tiszta üvegben készíthet szikvizet. A készítés mód a lehető legegyszerűbb! Csak egy üveget — az autosyphon — kell otthon tartani s hozzá 1 tucat szénsavpatronokat s már is 12 liternyi szódavíz-készlet fellett rendelkezik.
Jégszekrény és fagylaltgép nagy választékban.
Befőttes és uborkás üveg minden nagyságban kapható.

A debreceniek találkozóhelye!
Budapest legelőbrendű, modern családi szállója az
István Király Szálloda
VI., Podmaniczky ucca 8. sz.
Mérsékelt árak, figyelmes kiszolgálás, modern berendezés, központi fűtés, melegvízszolgáltatás, lift.
A Nyugati pályaudvar közelében.

PORTOROSE
Az olasz Riviera gyöngye Szazon: áprilistól októberig.
PALACE HOTEL. Direkt összeköttetés a gyógyintézettel, 300 szoba, 60 fürdő, park, tennispálya, pensió ár, teljes ellátás 50 lírától 130 líráig. — **HOTEL RIVIERA.** Első rangú családi ház, 60 szobával, nagy veranda a tengerre, pensió ár 40 lírától 50 líráig. — **VILLA S. LORENZO.** Kényelmes családi ház, 50 szobával, Istria legnagyobb parkja. Pensio ár 35 lírától 45 líráig. — A szazon alatt strandünnepélyek, hangversenyek, lövészverseny, színház, dancing és muzik. — Különleges kedvezmények nagy családok részére és hosszabb tartózkodás esetén

Természetes Crepp-talpak
elpusztíthatatlanok
Ideális legelőbrendű talpak gyermek- és sportcipőkre
A Crepp-talpak könnyűek, végtelenségig ruganyosak, bámulatosan tartósak, a szőnyeget vagy világos szőnyeget tartott padlózatot nem festik.
Érzékeny, beteg vagy túlságosan kífárasztott lábak részére valóságos jótétemény!
A természetes Crepp-talpak iránt egyre nagyobb az érdeklődés.
A Crepp-talpakra vonatkozó felvilágosító füzetek ingyen küldetnek meg. Rendelési cím: Reklamedepot, Hamburg 36, Neuer Wall 22-28.

REGÉNY
GYP: 33
AZ ÖRÖK BAKFIS
— Eszemben sincs! — dűnyög a fiatalember, leülve a pamlagra a Ginguette mellé, aki szorgalmasan bibelődik csokraival. Rövid hallgatás után megkérdezi:
— Hát mindig másokkal törődik és sohasem önmagával?
— És midőn Sylvanette meglepődve néz reá, megmagyarazza:
— Ugy bizony! Mióta ismerem, azt láttam, hogy egymásután a szalon virágaival, az ebédek menüjével, a csikók eddelével, a nancy-i vásáron összeszedett kotillon-kellékekkel foglalkozott. És ma este is, ahelyett, hogy táncolna, ezzel a holmival vesződik.
A fiatal asszonyra néz, aki komolyan és buzgón tűzködi gombostűt, majd hirtelen így szól:
— Még egy keringő! Az utolsó a kotillon előtt! Táncoljunk, nem akar?
— De... — hebeg a vicomtené, — be kell fejeznem...
— Ugyan! Majd aztán babrálna a vacakjaival!
Gyors, majdnem erőszakos mozdulattal átkarolja a Ginguette hajlékony derekát és az elhült fiatal asszonyt a majdnem üres óriási terembe sodorja.
Auberive igen jól táncol. Sylvanette, aki eleinte megijedve, neheztelve azért a módért, ahogy akarata ellenére táncba vitték, csak gépiesen követi táncosát, most valóságos gyönyörnek engedí át magát. Imádjja a keringőt és méltányolja azt a táncost, aminőre ritkán akad. Majd megállapítja, hogy Auberive gyengéd, tiszteletteljesen és mégis biztosan tartja és nem szorongatja úgy, mint a táncosok nagy része.
— Nem fáradt? — kérdezi a tiszt, tovább keringőzve az üres nagy szalonban.
— Nem — válaszol Sylvanette és maga jelzi a mozgást, nem akarván, hogy végetérjen.
Most valami jó érzés tölti el, édes fáradtság, úgy-hogy táncosa vállához simul. A fény sugárzásában forogni látja a velencei csillárokat és fali gyertyatartókat,

a gyertyákat és virágokat. Mintha meghosszabbodnék a padlómozaik háromszögű mezője, mint megszaporodnának a XVI. Lajos stílusú kis karosszékék lírájának húrjai. És Sylvanette mély érzéstől áthatva gondolja:
— Sohasem voltam ilyen boldog, soha!
Felemeli fejét és feléje hajolva Auberive elhalványodott arcát látja. A fiatalember két szeméi végtelen gyengédséggel nyugszanak rajta és ő hozzásimul, szorosán, öntudatlanul s gyengén, sirásra készen, anélkül, hogy tudná, miért. Auberive azonban, aki érzi, hogy karjára támaszkodik, hirtelen megáll és kissé rekedt hangon ezt a közhelyet mondja neki, csakhogy zavarát leplezze:
— Igazán jól táncol.
A Ginguette ránéz. Rendesen pajkos szeméi nyílnak elfátyolozódtak és mosolyogva felel:
— Mindketten jól táncolunk.
Majd azonnal megkérdezi:
— Háttha folytatnók?
Ugy érzi, mintha feje üres, lábai vattából volnának.
Semmi kedve sincs táncolni. Anélkül, hogy bevallaná magának, sőt anélkül, hogy még szót is adna róla magának, azt akarja, hogy maga körül érezze a kart, amelynek érintése gyönyörteljes borzongást okoz neki.
— Folytassuk — mondja és újra átkarolja a fiatal asszony derekát. — Nincs szerencsénk!... Vége a keringőnek!
Az utolsó hangok is elhalnak a kimerült zenészek ujjai alatt.
— Milyen hőség van itt! — suttog Sannoyné.
Bódultnak érzi magát, éppugy a hőségtől, mint a táncotól. És kimegy a terraszra, hogy egy kis levegőt szívjon.
— Vigyázzon, hogy meg ne hűljön! Tegyen egy kendőt, sál, akármit vállalra — ajánlja Auberive, aki utána ment.
Sylvanette a folyó fölé emelkedő ballusztrádra könyököl. Hallgatagon, idegesen nézte a víz folyását. — Nem fázik? — kérdezi még egyszer nyugtalanul a tiszt.
Mintha borzongást vett volna észre a fiatal asszony selymes vállán, amely oly fehérnek tűnik fel az

ezüstös holdfényben és amely oly határozottan elüt az éjszaka sötét hátterétől.
A Ginguette fejével nem int. És Auberive megdöbbenve látja, hogy finom arcán két könnyü siklik végig, anélkül, hogy nyomot hagyna a bőr bársonyán.
Auberive hirtelen, majdnem vadul ragadja meg a fiatal asszony karját és parancsoló hangon kérdezi tőle:
— Maga sir!... miért sir?
— Igazán magam sem tudom — suttog Sannoyné, — ideges vagyok, ostobául ideges.
— Szeretnék — szól elszántan a fiatalember — valamit mondani magának, de előbb megnyugodva akarnék lenni afelől, hogy nem fog rám megharagudni. — Magára megharagudni? Istenem! Eszem ágában sincs!
— Azt akarom mondani, hogy... Nem, ne huzza vissza kezét... hagyja nálam, hogy bátorságot merítsék belőle. Mert szeretem magát.
— És midőn Sylvanette mozdulatával tiltakozást fejez ki, hévvel kérdezi?
— Nem hisz nekem? Miért nem hisz nekem?
— De...
— Igen... tudom, mire gondol. Életem nem olyan, amilyennek lennie kellene, ha...
— Hallgasson! Semmit sem kérdezek magától.
— Semmit sem kérdezek tőlem, de egy csomó rossz gondolatot forgat fejében. Pedig oly nagy távolság van a szerelem közt, amelyet maga ébresztett bennem és a... futó kedvtelések közt, amelyek helyőrségi életemet kitöltik!... Határozottabban szeretnék kimagyarázkodni, de félek, borzasztóan félek magától. Ha magával beszélek, úgy érzem, mintha fiatal leánnyal beszélnék.
— Fiatal leánnyal! — suttog Sylvanette fáradt hangon. — No, a fiatal leány ugyancsak üde!
— Igen, üde és tiszta. Annakra felülállónak látszik minden társasági piszkon, nagyvilági házasságtörésen...
— Nem állok fölötte, mellette állok... Ez nem ugyanez.
— Az első naptól kezdve, midőn megláttam... A Ginguette félig csufolódva, félig komolyan szakítja félbe:
— Az a bizonyos villámcsapás érte!
(Folytatjuk.)

